

Thermotechnology

BOSCH

Energistyrelsen
Center for energieffektivisering
Att. Elsebeth Teichert
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ETE@ens.dk
cc CHHL@ens.dk

Robert Bosch A/S
Telegrafvej 1
DK-2750 Ballerup
Tlf. +45 44 89 89 89
Fax +45 44 89 87 87
www.bosch.dk

Jens Brening, TT/SEN
Tlf. +45 44 898-471
Jens.Bredning@dk.bosch.com

6. december 2019

Tilskudspulje til individuelle varmepumper ved skrotning af oliefyr

Journalnummer 2019-89852

Robert Bosch A/S takker for muligheden for at afgive kommentarer til forslag til lov om fremme af besparelser i energiforbruget, og i særdeleshed den del der omhandler tilskud til varmepumper der installeres og drives af såkaldte energitjenesteleverandører.

Bosch finder det positivt at der tages initiativer til en hurtigere udbredelse af varmepumper og andre teknologier der kan bidrage markant til den grønne omstilling.

Som udgangspunkt ser vi ikke problemer i at yde et tilskud til de slutkunder, der med den ene eller anden begrundelse føler sig mere trygge i en abonnementsordning, og formålet med denne skrivelse, at sikre at der gives alle aktører lige vilkår for at udfase oliefyr med varmepumper.

Vi har følgende bemærkninger til høringen:

- Abonnementsordningen for varmepumper blev første gang støttet i den eksisterende ordning, der som bekendt er blevet forlænget på grund af den beskedne succes. Et af formålene med den eksisterende ordning var at "fremme etableringen af et marked for levering af varme fra individuelle varmepumper". Som nævnt i evalueringen har der været en meget stor spredning i succesen blandt de 4 operatører og derfor undrer det os at

man vil fortsætte med udelukkende at støtte denne ordning. Vi mener ikke at Energistyrelsen har givet en valid begrundelse for at foresætte ordningen, andet end den er politisk besluttet.

6. december 2019

Side 2 af 3

Siden den første ordning blev etableret, er andre aktører gået ind i markedet, på trods af de ikke modtager tilskud, så derfor må det oprindelige formål været blevet opfyldt. Vi ser således ikke nogen støttemæssig begrundelse for at fortsætte statsstøtte alene til forretningsmodeller. Der er ifølge Energistyrelsens oplysninger, givet tilsagn til ca. 830 varmepumper. For Bosch giver det ikke et grundlag for at få brugt alle 25 mio. DKK og dermed nå målet på 1.900 installerede varmepumper på abonnement.

- Støtteordningen er begrundet i, at der er økonomiske barrierer for udbredelsen af varmepumper. Det skulle især gøre sig gældende i områder 4, uden for kollektiv forsyning, hvor det efter sigende skulle være svært at få finansieringen på plads, blandet på grund af lave huspriser.
- Den finansielle udfordring mener vi kan løses på flere andre måder end alene em abonnementsordningen, eksempelvis ved et staten garanterer for, lånet som det er kendt fra andre områder.

I forhold til garanti-elementet som blev nævnt på mødet, findes rig mulighed for at tilkøbe sig til forlængede garantier, der giver samme sikkerhed for uforudsete udgifter, som abonnementsordningerne. Det taler for at tilskuddet til udfasningen af oliefyr, skal kunne tilgå alle kunder, uanset om man køber kontant, leaser eller får en varme på abonnement.

- Med lovforslaget lægges der op til at allokere 80 mio. DKK over en periode på 4 år.
- Der skal i lighed med den eksisterende abonnementsordning opstilles en række kriterier for at byde ind og blive godkendt som aktør. Det stiller krav til både finansiering, kapital, kompetence og installationskapacitet. Krav som ikke vil kunne løftes af ret mange aktører. Vi ser derfor en risiko for at ordningen, har et utilsigtet konkurrenceforvridende element, da det gør det sværere for mindre installatører at få adgang til kunder. Det taler for at der gives helt identiske tilskud både til abonnementsordninger og til køb af varmepumper.

- Det er vores opfattelse at begrundelserne for at fortsætte med en abonnementsordning er baseret på manglende opdateret viden om udviklingen i varmepumpemarkedet, og at beslutningen er truffet på baggrund af forhold der var aktuelle for 3 til 5 år siden. Nævnte forhold blev taget op på mødet om ordningen i Energistyrelsen d. 26. november 2019, men vi fik ikke disse forhold belyst.

6. december 2019

Side 3 af 3

Uanset hvad skrotningsordningen kommer til at indeholde, er det vores håb at ordningen udvides til at gælde for alle forbrugere uanset om man køber, lejer eller vælger en abonnementsordning.

Vores ønskes begrundes i en frygt for at kunder der ikke ønsker at benytte sig af en abonnementsordning, men heller ikke køber en uden tilskud, vil fortsætte med at anvende sit oliefyr. Derved risikerer man at målet om en 70% reduktion af CO2 udledningen ikke nås i tide.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jens Bredning', with a horizontal line extending to the right.

Robert Bosch A/S
Jens Bredning

**Høringssvar
Journalnr. 2019-89852**

Bygherreforeningen
Borgergade 111
DK-1300 København K

Telefon +45 7020 0071
Telefax +45 7020 1271

info@bygherreforeningen.dk
www.bygherreforeningen.dk

København den 6. december 2019

Forslag til Lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

Bygherreforeningen takker Energistyrelsen for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ovennævnte lovforslag.

Bygherreforeningen støtter op om de skitserede rammer og målsætninger med ændringerne i forhold til statslig involvering i opnåelse af energibesparelser i bygninger, herunder opfølgning på energiaftalen fra juni 2018. Vi ser således en generel overensstemmelse mellem en række elementer i styrelsens forslag og forslag fremsat af partnerskabet Renovering på Dagsordenen, hvori Bygherreforeningen indgår, for så vidt angår en ny energispareordning for perioden 2021-2024, uanset om den statslige tilskudspulje forbliver af den i energiaftalen fastlagte størrelse eller eventuelt senere forhøjes, hvis den viser sig at fremme additionelle energibesparelser.

For så vidt angår energimærket har vi i tidligere høring herom argumenteret for, at energimærket som indikation for bygningernes performance har en række mangler. Det gælder eksempelvis to forhold, nemlig at visse bygninger har fået et forbedret energimærke som følge af tidligere ændringer i energifaktorerne, uden at dette har medført reelle besparelser i slutforbruget, og at energimærkningen mangler en indbygget dynamik, således at energimærket kan opdateres løbende i takt med, at der foretages energibesparende tiltag – og ikke som i dag, hvor kravet om opdatering/fornyelse (for større bygninger) kun gælder for hvert 10. år.

Bygningsejerne, herunder kommuner med væsentlige porteføljer, anvender store summer på energimærker, der kun har begrænset værdi som styringsredskab for porteføljens energipreformance, og dette forhold understøttes af de lange perioder mellem verificeringer af energimærkerne. Omvendt må en øget hyppighed ikke medføre øgede omkostninger til eksterne energikonsulentverificeringer, og derfor kunne nærværende forslag til lovændring være en anledning til at give bygningsejerne (og/eller deres rådgivere) adgang til selv at opdatere energimærker i takt med gennemførelse af besparelser inden for energimærkets gyldighedsperiode. Dette kunne foregå således, at en fornyelse af energimærket fx hvert 10 år samtidigt bliver en ekstern verificering af de foretagne, løbende indberetninger – eventuel suppleret med kommunal eller statslig stikprøvekontrol i lighed med den eksisterende ordning generelt.

En sådan metodik vil bringe energimærkning på linje med og naturligt koblet til byggesagsbehandlingen efter de nye bestemmelser, og dermed sikre en mere ensartet håndtering af bygge- og ejendomssektorens administrative forhold.

Et dynamisk energimærke vil naturligvis medføre, at der vil skulle være den nødvendige, digitale adgang til energimærkerne for opdatering, ligesom der kunne være mulighed for angivelse af, hvem der har foretaget denne, dvs. bygherren, rådgiveren eller energikonsulenten, så køber ved eksempelvis salg vil kunne vurdere verificeringen og dokumentationen af bygningens energipreformance.

En sideeffekt af en dynamisk energimærkning vil være, at der analyse- og forskningsmæssigt vil kunne opnås løbende adgang til opdaterede data, der vil give et mere retvisende billede af bygningsmassens energimæssige tilstand.

Vi står naturligvis også til rådighed, hvis ovennævnte bemærkninger ønskes uddybet.

Hø­ring­ssvar ved­rø­ren­de for­slag til lov om ænd­ring af lov om frem­me af bes­parelser i ener­gi­for­bru­get, lov om frem­me af ener­gi­bes­parelser i byg­nin­ger, afsk­riv­nings­loven og lignings­loven samt ophæ­velse af en række love under Klima-, Ener­gi- og For­synings­minis­te­riets om­råde

Ener­gi­sty­relsen har den 8. no­vem­ber 2019 an­mo­det om eventuelle be­mærk­nin­ger til for­slag til lov om ænd­ring af lov om frem­me af bes­parelser i ener­gi­for­bru­get, lov om frem­me af ener­gi­bes­parelser i byg­nin­ger, afsk­riv­nings­loven og lignings­loven samt ophæ­velse af en række love under Klima-, Ener­gi- og For­synings­minis­te­riets om­råde.

BL har føl­gen­de be­mærk­nin­ger til for­slaget:

Frem­me af bes­parelser i ener­gi­for­bru­get

Det fores­lås at ænd­re ener­gi­spare­loven, så der etab­leres en hjem­mel til at kunne yde tilskud til ener­gi­bes­parelser og ener­gieffektivi­se­rin­ger til op­føl­gning af Ener­gi­aftalen 2018. Hensigten er, at der skal kunne ydes tilskud til ener­gi­bes­parelser og ener­gieffektivi­se­rin­ger af både erhvervs­puljen og byg­nings­puljen.

Det frem­går ikke klart af for­slaget, hvor­vidt disse tilskud også gælder for de almene boliger. Det bør derfor præ­ci­se­res, så­ledes det klart frem­går, hvor­vidt de almene boliger er om­fattet – og dermed er ligestillet med andre bolig­for­mer.

Frem­me af ener­gi­bes­parelser i byg­nin­ger

Ind­lednings­vist skal det be­mærkes, at BL og de almene bolig­or­ga­ni­sa­tioner gennem flere år har været i lø­ben­de dialog med Erhvervs­styrelsen ved­rø­ren­de ener­gi­mærknings­ordningen for byg­nin­ger, idet om­kostningerne ved ordningen er uforsvarligt høje i forhold til nytten.

Bag­grunden er føl­gen­de:

- I almene boliger får be­boerne den fulde gevinst ved rentable ener­gi­in­vesteringer, og de kan kollektivt gennem be­boer­demo­kratiet beslutte disse. I den almene model er der ind­bygget gode finansierings­muligheder. Incitamentene til at gennem­føre rentable investeringer er så­ledes til stadighed til­stede.
- Almene bolig­or­ga­ni­sa­tioner skal lø­ben­de opdatere langsigtede drifts- og ved­ligeholds­planer, og i disse ind­går naturligt også over­vejelser om rentable ener­gi­in­vesteringer. Set i det lys er ener­gi­mærknings­ordningen dyrt dobbeltarbejde.

Fast­holdes ener­gi­mærknings­ordninger i sin nu­væ­ren­de form, må det på­peges, at den har en særlig uhensigts­mæssighed i forhold til række- og kæde­huse, hvilket der en stor del af i den almene bolig­sektor. I dag skal ener­gi­kon­su­lenten vur­dere hvert hus for sig på trods af, at de er helt ens. Ligesom det er til­fældet for etage­boliger, ønsker BL, at det ved ensartet byg­geri kun skal være nød­vendigt at vur­dere en bolig.

Afslutningsvis skal det anføres, at der er næsten 600.000 almene boliger i Danmark, og derfor har det en samfundsøkonomisk betydning, at en ordning som energimærkning tilrettes klogt og omkostningseffektivt. Hertil kommer, at en stor del af beboerne i de almene boliger har nogle af de laveste indkomster.

BL står naturligvis til rådighed, såfremt der ønskes en uddybning af ovennævnte.

Med venlig hilsen

Bent Madsen

Til Energistyrelsen
Center for Energieffektivisering
ete@ens.dk
cc chhl@ens.dk

08.12.2019
J-nr.: 447559 / 2715479

Høring over lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivnings- ligningsloven mv, j. nr. 2019-89852

Tak for muligheden for at afgive høringssvar.

Dansk Byggeri bakker op om regeringens lovforslag. Der er behov for en øget indsats for energieffektivisering og energibesparelser, hvis Danmark skal leve op til både EU's mål om energieffektiviseringer i 2030 og det danske mål om klimaneutralitet i 2050.

Lovforslaget går den rigtige vej, men spørgsmålet er, om initiativerne i dette forslag er tilstrækkeligt til at udnytte potentialet for energibesparelser i bygningsmassen, såvel bolig som erhverv. Det er derfor vigtigt, at indsatsen fortsætter ud over dette forslags horisont, som er 2024.

Energispareloven - bygningspuljen

Dansk Byggeri noterer med tilfredshed, at bygningspuljen udformes som en konkurrencepræget tilskudspulje til erstatning af den eksisterende ordning med energiselskabernes spareindsats, sådan som beskrevet i punkt 2.1.2.2. Men størrelsen af bygningspuljen, 200 mill. kr. årligt, er med sikkerhed langt fra tilstrækkelig i forhold til behovet for energirenoveringer. Og den samlede energisparepulje på 500 mill. kr. årligt er en beklagelig reduktion i forhold til de 1,5 mia. kr. pr. år, som den hidtidige indsats var begunstiget med.

Dansk Byggeri bakker op om, at puljen også kan dække informationsindsats. Der er behov for målrettet information, og gerne hurtigt i 2020, for når man ser på kendskabet til energiselskabernes spareindsats blandt private energiforbrugere, kan man forvente, at brugen af ordningen vil tage lidt tid at løbe i gang. Derfor kan det overvejes om ikke puljens størrelse kunne justeres, således at manglende brug af puljen i 2020 kunne skydes til årene efter.

Det er fornuftigt, at der åbnes for, at der også vil kunne stilles krav om reduktion af CO₂-udledning, og at der arbejdes ud fra en positivliste. Denne liste bidrager Dansk Byggeri gerne til at udarbejde, idet den eksisterende positivliste for håndværkerfradraget (Boligjobordningen) bør ikke overføres 1:1.

Der lægges i forslaget op til flere tilskudsrunder pr. år, en enkel ansøgningsprocedure og en hurtig sagsbehandling. Dansk Byggeri kvitterer for alle tre elementer, de er vigtige for at få en velfungerende ordning. Månedlige tilskudsrunder, evt. undtaget juli, bør overvejes.

Energimærker kan gøres ugyldige, forældede paragraffer og skattefrihed

Dansk Byggeri bakker op om, at håndteringen af ukorrekte energimærker udvides fra kun at kunne omfatte berigtigelse til også omfatte, at de gøres ugyldige. Korrekte energimærker er et vigtigt element i arbejdet med at energieffektivisere boligmassen.

Ligeledes bakker vi op om, at forældede paragraffer sløjfes.

Det er godt, at det slås fast, at tilskud, der ydes til boligejere efter energispareloven, utvetydigt er skattefrie.

Klimapartnerskaberne og klimahandlingsplanen

Mens der er udfoldet betydelig indsats for at reducere energiforbruget i mange år, er det store fokus, der er kommet på at reducere udslippet af klimagasser, primært CO₂, med til at rejse nye spørgsmål og behov for nye overvejelser. Dette afspejles vel også af, at der åbnes for muligheden for at stille krav om reduktion af CO₂-udledninger.

Dansk Byggeri bidrager gennem klimapartnerskabet for byggeri og anlæg til, at energiforbruget ses i sammenhæng med CO₂-udslippet og vil i den forbindelse ikke undlade at påpege det vigtige i, at der fortsat er fokus på at reducere energiforbruget i bygningsmassen og byggeprocessen. Dét er dette lovforslag jo et godt bevis på.

På den baggrund er det bekymrende, at arbejdet med klimapartnerskaberne i udgangspunktet har en præmis om, at bygge- og anlægsbranchen har et ganske begrænset potentiale for at reducere CO₂-udledningen, idet udledningen regnskabsteknisk placeres i enten energisektoren eller industrien. Herved risikerer man, at de store og vigtige bidrag, der ligger i en forbedring af den eksisterende bygningsmasses energieffektivitet, bliver overset eller negligeret.

Dansk Byggeri vil arbejde målrettet for, at den kommende klimahandlingsplan vil indeholde betydelige bidrag fra bygge- og anlægsbranchen, ellers vil det blive uforholdsmæssigt dyrt, hvis ikke umuligt, at nå klimalovens ambitiøse mål om en reduktion på 70% i 2030. EA Energianalyse har beregnet, at uden energibesparelser risikerer omstillingen til et klimaneutralt Danmark i 2050 af blive op imod 120-160 mia. kr. dyrere.

Venlig hilsen
Dansk Byggeri

Sign.

Torben Liborius
Erhvervspolitisk direktør

j.nr. 2019-89852

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dok. ansvarlig: NNR
Sekretær:
Sagsnr: s2019-1179
Doknr: d2019-24143-6.0
5. december 2019

Sendt til ete@ens.dk, kopi til chhl@ens.dk

Afsender:
Dansk Energi
Vodroffsvej 59
1900 Frederiksberg C

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område.

Dansk Energi vil gerne takke for muligheden for at afgive kommentarer til høring af dette lovforslag som udmønter initiativer fra Energifaften af 29. juni 2018.

Dansk Energi ser positivt på at der nu skabes lovhjemmel til at videreføre indsatsen på energieffektiviseringsområdet der kan understøtte udfasning af fossile brændsler, der i dag fortsat anvendes til bygningsopvarmning og i industriens processer.

Generelle kommentarer

Energiselskabernes energispareforpligtelse ophæves ved udgangen af 2020 og transitionen til de nye politiske initiativer, som denne høring omhandler, vil utvivlsomt skabe udfordringer med at fastholde et energisparemarked med en lang række aktører, der arbejder målrettet med at fremme energieffektivitet. Sikres der ikke en smidig transition til de nye politiske virkemidler vil det utvivlsomt medføre øget risiko for at markedet kollapser og konsekvensen heraf kan i sidste ende være manglende målopfyldelse overfor EU.

Med lovforslaget indføres der hjemmelbestemmelser til at yde tilskud til energibesparende foranstaltninger til reduktion af energiforbrug i bygninger og procesenergiforbrug samt til at fremme anvendelsen af varmepumper i bygninger opvarmet med oliefyr udenfor den kollektive forsyning. Dansk Energi arbejder for at sikre grøn omstilling og reduktion af fossile brændsler så omkostningseffektivt som muligt. Derfor bør en energieffektiviseringsindsats også målrettes brugen af fossile brændsler hvorved der både sikres store drivhusgasreduktioner og opnås mere effektiv anvendelse af energien. Derfor bør også disse politiske initiativer målrettes den fossile del af vores energiforbrug.

Dansk Energi ser frem til at indgå i dialog om udarbejdelse af de konkrete retningslinjer på området når disse udmøntes i forbindelse med bekendtgørelser og vejledninger.

Erhvervspulje

Med lovforslaget sikres hjemmel til at yde tilskud til reduktion af bygningers energiforbrug såvel som af energiforbrug til procesformål. Lovforslaget er udformet som en rammelov der muliggør udmøntning af fremtidige tilskud der rækker udover Energiaftalen. I den forbindelse bemærker Dansk Energi at lovforslagets §1 stk. 7 (tilføjelser til lov om fremme af besparelser i energiforbruget) begrænser fremtidige forretningsmodeller der ikke omhandler en direkte tilskudsordning til slutkunder.

Overordnet set ser Dansk Energi positivt på konkurrenceelementet hvorved de billigst mulige besparelser først får tilsagn om tilskud. Da flere omkostninger i et energispareprojekt ikke er direkte forbundet til projektets størrelse vil denne tilskudsmodel, uden mulighed for tredjeparts aggregering, medføre risiko for at mindre virksomheder med mindre energispareprojekter ikke kan opnå tilstrækkelig skala til at kunne opnå tilskud selvom additionaliteten i net-op SMV-segmentet vurderes højt da der normalt ikke er et stort fokus på energieffektivitet.

Dansk Energi ser en række udfordringer med en direkte tilskudsmodel. Med tidligere tilskudspuljer har der været vanskeligheder med at få afløb for de afsatte midler hvorved der ikke opnås den forventede reduktion af energiforbruget og drivhusgasser. Samtidigt opnås der ikke med tilskudsmodellen sikkerhed for at besparelser kommer i hus som man ville have set med en model med aktører der forpligtes at leverer energibesparelser.

Dansk Energi bemærker at Ministeren får beføjelser til at fastsætte en række regler på området i forbindelse med tilsagn om tilskud. Herunder mulighed for at stille krav til en positiv/negativliste samt øvrige dokumentationskrav og kriterier for ansøgning. Dansk Energi ser gerne entydige, stramme men fair krav til dokumentation der på en gang sikrer høj effekt og en administrativ enkel tilskudsordning.

I forbindelse med kontrol af tilskud bemærkes det ligeledes at Ministeren eller personer med særlig bemyndigelse hertil får omfattende adgang til tilsagnsmodtagers regnskaber mv. Dansk Energi vurderer at dette vil kunne være en barriere for nogle slutkunder.

Bygningspulje

Med lovforslaget lægges op til at bygningspuljen udmøntes som en konkurrencebaseret tilskudsordning hvor der ikke fokuseres på at opnå de mest omkostningseffektive besparelser men flest besparelser pr. kvadratmeter. Der vil således ikke med den nuværende formulering sikres flest energibesparelser for pengene. End sige størst drivhusgasreduktion for pengene.

For at sikre størst mulig reduktion af drivhusgasser og derved størst muligt bidrag til 70% målsætningen, med de afsatte midler forslår Dansk Energi at drivhusgasreduktion eller fortrængning af fossilbrændsel indarbejdes som et af kriterierne til fordeling af tilskud. I nuværende udformning kommer klimaeffekt i anden række, som muligt sekundært tildelingskriterie, i forhold til reduktion af energiforbrug. Dette vil medføre reduceret klimaeffekt af ordningen.

I forhold til anvendelsen af en positivliste med tiltag der vurderes af have stor effekt og høj additionalitet ser Dansk Energi det som en fornuftig måde at sikre enkel administration af ordningen. I udarbejdelse heraf kan man med fordel se på hvad der er gældende krav i bygningsreglementet samt erfaringer fra Standardværdikataloget.

I forhold til anvendelse af energimærket som en central del af dokumentationsarbejdet kan Dansk Energi som udgangspunkt bakke om op dette. Dog vil det kræve et markant løft i kvaliteten af energimærket hvis der skal være troværdighed om dokumentationen. Derfor bakker Dansk Energi også op om muligheden for at annullere et energimærke hvor en berigtigelse af energimærket ikke vurderes at give et tilstrækkeligt retvisende energimærke. Ligeledes bakker Dansk Energi op om muligheden for at yde tilskud til udarbejdelse af energimærker anvendt til dokumentation i forbindelse med tilsagn om tilskud i konkrete sager.

Skrottingsordning – fremme af varmepumper

I Energiaftalen af 29. juni 2018 fremgår det at partnerne bag aftalen ønsker at udfase oliefyr i bygningsopvarmning og til det formål etableres en pulje med tilskud til installation af individuelle varmepumper, når der skrottes et oliefyr.

Af dette lovforslag fremgår det, at man ønsker at udmønte dette tilskud ved at støtte enkelte forretningsmodeller frem for andre til at fremme varmepumper ved at indføre en hjemmelsbestemmelse til at støtte varmepumper på abonnement. Dansk Energi konstaterer, at det nærmere indhold af støtteordningen, ifølge Energistyrelsen, vil blive fastlagt i løbet af 1. halvdel af 2020.

Dansk Energi ser gerne at de afsatte midler får størst mulig effekt og derved sikre størst mulig reduktion af drivhusgasser ved at skrotte flest mulige oliefyr. Derfor er vi også af den holdning at flest mulige forbrugere skal have adgang til de afsatte midler. Vi finder det derfor også uhensigtsmæssigt at midlerne alene, målrettes én forretningsmodel. Dansk Energi forslår derfor en model, hvor alle forbrugere kan få adgang til tilskud – også hvis man selv ønsker at eje sin varmepumpe. Dansk Energi kan konstatere, at denne begrænsning i adgang til tilskud ikke fremgår af Energiaftalen, og bemærker at det kan medføre at færre oliefyr bliver udfaset i perioden 2021-24.

Uanset valg af tilskudsmodel, ønsker Dansk Energi at understrege vigtigheden i at installatører har den rette uddannelse, der sikrer korrekt installation af varmepumper og høj effektivitet til følge. Den forslåede prækvalifikation kan derfor med fordel kobles til den allerede eksisterende VE-godkendelsesordning.

Dansk Energi står selvsagt til rådighed såfremt der er behov for uddybning af ovenstående eller der skulle opstå spørgsmål i forbindelse herved.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Nikolaj Nørregård Rasmussen

nnr@danskenergi.dk
35 300 433

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Til Energistyrelsen

6. december 2019
Side 1/4

**Dansk Fjernvarmes hørings svar til forslag til
Lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme
af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophæ-
velse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område.**
Journalnummer 2019-89852.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at afgive hørings svar.

Herunder følger først generelle bemærkninger, og dernæst Dansk Fjernvarmes kommentarer til den foreslåede skrotningsordning og konvertering til individuelle varmepumper. Afslutningsvis behandles de konkrete forslag til ændringer af nugældende lovgivning.

Vi imødeser afslutning af den nuværende energispareordning, og ser frem til at bidrage positivt til udmøntning af den nye energiaftale fra juni 2018.

Fjernvarmen forsyner ca. 1,7 millioner ejendomme i Danmark. Det er derfor af afgørende betydning, at vilkårene for fjernvarmeselskaber understøtter den grønne omstilling, så fjernvarmesektoren i 2030 er CO₂-neutral, og dermed kan løfte en væsentlig del af opgaven i 70% reduktion af udledningen af drivhusgasser – frem for at være underlagt en tung økonomisk regulering.

Dansk Fjernvarme taget et nyt initiativ der giver en kollektiv løsning på individuelle behov. Der er tale om ejendomme med oliefyre, gaskedler og anden opvarmning, som med fordel kan få tilbud om eldrevne varmepumper. Dansk Fjernvarme stiller sig i spidsen for at få etableret en række regionale andelsselskaber, som skal tilbyde eldrevne individuelle varmepumper til private. Det betyder "Grøn Varme til 500.000 boliger".

Bemærkninger til lovforslaget

Net- og distributionsselskabernes rolle i den nye ordning er naturligvis væsentlig anderledes end under den nuværende energispareordning. I efteråret 2019 præsenterede Energistyrelsen et oplæg for Energisparerådet, hvor forsyningselskaberne er indtænkt i bygningspuljen som deltagere i "understøttende aktiviteter". Dansk Fjernvarme deltager meget gerne i en dialog om hvilke aktiviteter der kan være relevante, og hvilke opgaver net- og distributionsselskaberne kan løfte i den forbindelse.

Skrotningsordningen

Den politiske beslutning om at udmønte støttemidlerne på 20 mio. kr./år som varme på abonnement, tager afsæt i COWIs evaluering af ordningen fra marts 2019. Denne evaluering tager ikke højde for den lavere elafgift der blev indført i 2018 og markant rykker ved konkurrenceforholdet mellem varme på abonnement og øvrige modeller hvor boligejeren selv betaler for den el varmepumpen bruger. Derfor anbefaler Dansk Fjernvarme at evalueringen opdateres, så den afspejler de faktiske forhold på markedet.

I forhold til udmøntningen af støttemidlerne via varme på abonnement, anbefaler Dansk Fjernvarme, at der arbejdes med at udvide definitionen af varme på abonnement, således at der ikke sker konkurrenceforvridning ved at ordningen begrænses til få markedsaktører. I den forbindelse minder Dansk Fjernvarme om at det allerede var uhensigtsmæssigt, da den midlertidige bekendtgørelse 2019 for støtte til varmepumper i områder berørt af bortfaldet af grundbeløbet havde en begrænset kreds af aktører nævnt i bilaget, det er ikke godt for konkurrencen.

Den nuværende definition er administrativt tung, og betyder derudover, at der skal installeres ekstra el- og varme målere. Disse omkostninger medfører en meget høj varmeregning til boligejerne. Der bør undersøges om boligejerne kan få samme sikkerhed med øgede krav til installationsprocessen kombineret med en garanti for varmepumpen og installationen på minimum 15 år. En periode på 10 år er meget kortsigtet når det gælder varmeforsyning, og vil pålægge boligejerne for høje omkostninger, da det fordrer en kort tilbagebetalingstid for leverandørerne.

Dansk Standard er på vej med en ny standard for installation af varmepumper, der kan være med til at sætte rammerne for krav til installationen. Dansk Fjernvarme anbefaler derudover at Tekniq og Teknologisk Institut inddrages i arbejdet med at definere krav til installationsprocessen for varmepumper.

Dansk Fjernvarme vil anbefale at der bliver fokus på at ejendomme får et energitjek som udgangspunkt for dimensioneringen af et varmepumpeanlæg. Derudover skal der være skærpede krav til installationsprocessen, så kunderne får det rigtige anlæg, som både er korrekt installeret og indreguleret. Der er områder, hvor fjernvarme fortsat er et godt alternativ for mange, og dermed sættes der hurtigt gang i den grønne omstilling væk fra fossile opvarmningsformer. For at udbrede konkurrencedygtig og miljøvenlig fjernvarme hvor det giver mening, bør Projektbekendtgørelsen og beregningsforudsætningerne opdateres, så de også understøtter den grønne omstilling og de ambitiøse klimamål. I områder hvor fjernvarme ikke er en rentabel løsning, men hvor kunderne skal have et tilbud om Grøn Varme, er eldrevne varmepumper ofte det gode valg. Det kræver dog at vilkår for brændeovne, biokedler m.v. også understøtter den miljørigtige omstilling.

Ved planer om tilskud eller andre incitamenter for konvertering væk fra de fossile brændsler, bør ordninger af konkurrencemæssige hensyn både kunne rumme omstilling til fjernvarme og varmepumper – præcis som ved den hedengangne "Skrot dit oliefy" kampagne.

Lov om fremme af besparelser i energiforbruget

Af §3 fremgår det at kollektive forsyningsvirksomheder bl.a. er pålagt at "sikre realisering af energibesparelser i overensstemmelse med forpligtelser fastsat ved lov...". Dansk Fjernvarme henstiller til at Varmeforsyningsloven §28b og energisparebekendtgørelsen i sin helhed konsekvensrettes, som følge af at energispareforpligtelsen med udløb af den nuværende energispareordning ikke længere påhviler net- og distributionselskaberne.

Vedr. §7 stk. 2 nr. 1, stiller Dansk Fjernvarme sig allerede nu til rådighed som samarbejdspartner under udformning af en positiv- og negativliste, der skal lette ansøgning om tilskud under den nye puljeordning. Det foreslås desuden at Energisparerådet og evt. andre interessenter inddrages i arbejdet forud for udsendelse af nye bekendtgørelser i høring i foråret 2020.

§9 stk. 2 fastsætter at myndighederne i forbindelse med kontrolopgaver hos tilskudsmodtager, uden retskendelse kan få adgang til fysiske installationer og regnskaber samt øvrigt, ikke nærmere defineret fysisk og elektronisk materiale. Dansk Fjernvarme bemærker, at når der med speciallovgivning hjemles til adgang uden retskendelse, bør dette kun ske på præcist definerede vilkår og med et eksakt beskrevet formål. Samtidig anerkendes behovet for kontrol med tilskudsordninger, men henstiller til at stedlig kontrol kun ske ved begrundet mistanke, og med fokus på det materiale, der konkret vedrører den undersøgte energibesparelsesag.

Lov om energibesparelser i bygninger

§28 stk. 2 beskriver at net- og distributionsvirksomheder skal stille oplysninger til rådighed for udarbejdelse af energimærkning. Det sker allerede i dag, men set i lyset af at der er lagt op til at energimærket skal have afgørende betydning for ansøgning om tilskud fra bygningspuljen, ønsker Dansk Fjernvarme at bemærke, at dette kan betyde en skævvridning i administrative byrder for net- og distributionselskaber i områder med en bygningsmasse af gennemsnitligt lavere energimæssig standard, og som ikke er handlet så ofte som gennemsnittet på boligmarkedet, da det vil være her der er størst potentiale for energibesparelser. Dette bør indtænkes, når net- og distributionselskaber inddrages i arbejdet med den nye energispareordning.

Afskrivningsloven

Lovforslaget indeholder en afskaffelse af virksomheders mulighed for at foretage straks-afskrivninger af udgifter, der er betalt med tilskud til energibesparelser. Som vi forstår det, efterlader det virksomhederne i en situation, hvor de skal betale skat af et tilskud i det år, de modtager tilskuddet, men først kan få fradrag for afskrivningerne i takt med de almindelige afskrivningsregler.

Det er vores vurdering at der er tale om en forringelse af en energispareordning, der netop på vej mod regeringens 2030-mål om 70% reduktion af drivhusgasser burde forbedres.

Størstedelen af de fremtidige energibesparelser skal hentes i virksomhederne, så det under, at man i den forbindelse forringer ordningen for virksomhederne.

Vi opfordrer derfor til at der indsættes en adgang til at foretage straksafskrivning for virksomheder også i den nye energispareordning.

Side 4/4

For uddybende kommentarer skal I være meget velkomne til at kontakte Dansk Fjernvarmes sekretariat.

Med venlig hilsen

Mette Louise W. Bjørnlund
mbj@danskfjernvarme.dk
Mobil 40 13 97 08

Energistyrelsen
Center for Energieffektivisering
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: ETE@ens.dk
CC: CHHL@ens.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

Dansk Gartneri takker for muligheden for at kommentere på lovforslaget om ændringer af lov om fremme af besparelser i energiforbruget m.m.

Det fremgår af lovforslaget, at erhvervspuljen som udgangspunkt skal kunne give tilskud til energispare-projekter i momsregistrerede virksomheder indenfor produktionserhvervene for f.eks. landbrug, skovbrug og gartneri. I gartneribranchen har der i mange år været et stort fokus på energibesparelser med en halvering af energiforbruget indenfor en relativ kortvarig tidsperiode til følge. Dansk Gartneri ser derfor den kommende erhvervspulje som et oplagt incitament til yderligere at fremme den positive udvikling i erhvervets energispare-tiltag.

Lovforslaget lægger i vidt omfang op til at skabe hjemmel for ministeren til at fastsætte de nærmere regler og rammer for reguleringen af ordningen, herunder i forhold til hvilke tilskudsberettigede foranstaltninger, der kan komme på tale (positiv- og negativliste), dokumentation, omkostninger, vilkår, ansøgningsprocedure og kontrolbeføjelser. Set i det lys ser Dansk Gartneri frem til at kommentere på disse forhold i takt med, at de bliver udmøntet i den sekundære lovgivning, der måtte følge i forlængelse af lovforslagets vedtagelse.

Særligt for så vidt angår præciseringen af de tilskudsberettigede foranstaltninger, er det vigtigt, at der ikke bliver fastlagt alt for firkantede kriterier for tildelingen af tilskud, f.eks. for høje bundgrænser i forhold til energibesparelserne i de enkelte projekter. Herved sikres det, at de politiske intentioner med ordningen flugter med de energisparende projekter, der rent faktisk får mulighed for at ansøge om tilskud.

Dansk Gartneri anerkender behovet for en effektiv og grundig kontrolordning med tilskudsordningen og nødvendigheden af, at tilskudsmodtagerne samarbejder med myndighederne om kontrollen med ordningen.

Under hensyn til at erhvervene ikke pålægges unødige administrative byrder, skal vi dog henstille til, at kontrolbeføjelserne ikke anvendes udover, hvad der måtte være nødvendigt for at sikre, at reglerne for ordningen overholdes. Vi har herudover noteret os, at man i den kommende ordning lægger op til at anvende muligheden i lovens § 19 for at

29. november 2019

uddelegere kontrolbeføjelser til en ekstern part af den dokumentation, som virksomhederne måtte indsende.

Dansk Gartneri ønsker at bidrage med input til processen med udformningen af energispare-puljen. Vi står derfor naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger, hvis der måtte være behov herfor.

Med venlig hilsen

Jens Peter Licht
Seniorkonsulent

6. december 2019

SOLN

DI-2019-17815

Deres sagsnr.: 2019-89852

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. mail til ETE@ens.dk med kopi til
CHHL@ens.dk

Høring over lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

DI takker for muligheden for at kommentere på ovenstående høring.

Ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget

DI kan konstatere, at lovforslaget blandt andet har til formål at etablere hjemmel til at kunne yde tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i såvel procesenergi i industri- og service erhverv som i bygninger gennem konkurrence baserede tilskudsmodeller. Dette sker som en udmøntning af Energiaftalen fra sommeren 2018, og det er et vigtigt element i den grønne omstilling i forhold til at nedbringe Danmarks energiforbrug, højne andelen af vedvarende energi og styrke Danmarks forsyningssikkerhed.

Der er et særskilt behov for at styrke energieffektiviseringsindsatsen i Danmark frem mod 2030. DI mener derfor, at det positivt, at der er fokus på, at tilskudspuljerne skal bidrage til opfyldelsen af Danmarks energispareforpligtelser i EU i perioden fra 2021 til 2030. Energiaftalen af 2018 udløber dog i 2024, hvortil DI gerne vil bemærke, at puljerne bør forlænges frem mod 2030 for at sikre en tilstrækkelig indsats, hvor Danmark realiserer sine energieffektiviseringspotentialer og lever op til de danske EU-forpligtelser.

Der er i Danmark et betydeligt samfundsøkonomisk potentiale for at øge energieffektiviseringsindsatsen. Ea Energianalyse har peget på potentielle samfundsøkonomiske gevinster ved at høste disse potentialer, og det kræver en reel styrkelse af indsatserne med nye politiske initiativer.

Som nævnt i DI's 2030-plan bør regeringen forfølge en ambition om at realisere det danske potentiale for energieffektiviseringer på op til 33 pct. frem mod 2030 og op til 45 pct. frem mod 2050. En styrkelse af indsatsen er også nødvendig for at sikre dansk opfyldelse af EU's energieffektiviseringsmål via EU's bygningsdirektiv (langsigtet energi-renoveringsstrategi) og EU's energieffektiviseringsdirektiv, herunder artikel 7 om det årlige mål om at sænke det endelige energiforbrug med 0,8 pct. årligt.

En øget dansk energieffektiviseringsindsats skal, udover de gevinster der knytter sig hertil i Danmark, også sikre et dansk internationalt lederskab på området. Det Internationale Energi Agentur har peget på, at man globalt set kan dække 44 pct. af klimaforpligtigheden via energieffektivisering. Det vil i givet fald dramatisk øge den internationale efterspørgsel efter energieffektiviseringsløsninger. I DI's 2030-plan er der peget på en række initiativer der kan sikre et styrkelse af energieffektiviseringsindsatsen i Danmark, samt et godt dansk fodfæste i forhold til at udnytte disse internationale markedsmuligheder.

Ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger

DI støtter op om at der etableres hjemmel til, at energimærket kan gøres ugyldigt i tilfælde, hvor en berigtigelse ikke vil give et tilstrækkeligt retvisende billede.

Energimærket er et godt redskab til at måle energieffektiviteten og klimabelastningen fra Danmarks bygningsmasse. Derfor bør mangelfulde eller misvisende energimærker kunne gøres ugyldige, hvilket ikke er tilfældet i dag.

Ophævelse af en række ældre love og ændring af ligningsloven og afskrivningsloven

DI bakker op om, at fjerne overflødige og forældede administrative regler, der har udtømt sit formål. Særligt med den foreslåede ændring af Ligningsloven, der sikrer, at fremtidige tilskud til private bygningsejere bliver skattefritaget i medfør af den foreslåede hjemmel i "Lov om fremme af energibesparelser i energiforbruget".

Med venlig hilsen

Sofie Laurentzius Nielsen
Konsulent

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København
Sendt pr. mail til ETE@ens.dk og CHHL@ens.dk

2019-12-06

Høringssvar fra Dansk Standard vedr. Forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

Dansk Standard takker for muligheden for at kommentere på forslaget om lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område.

Lovforslaget skal give hjemmel til at fastsætte regler om at staten yder tilskud til installation af varmepumper til erstatning af oliefyr under en abonnementsordning for varmepumper. I forbindelse med installation af varmepumper er det afgørende, at dette sker på den mest hensigtsmæssige måde, så varmepumpen opnår den bedst mulige energieffektivitet under de foreliggende omstændigheder.

Det er en velkendt problemstilling, at hvis en varmepumpe dimensioneres forkert eller ikke installeres hensigtsmæssigt, så bruger den mere energi end nødvendigt. Dermed bliver elregningen og klimabelastningen unødvendig stor og staten får ikke den fulde virkning af det ydede statstilskud i forhold til reduktion af udledning af CO₂. Det fremgår således af en rapport som Teknologisk Institut i 2017 udførte for Energistyrelsen, at kun 15 % af de udførte væske-vand-varmepumper havde den forventede såkaldte seasonal performance factor. Rapporten kan ses på Energistyrelsens hjemmeside her: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Varme/den_gode_varmepumpeinstallation.pdf

Dansk Standard har den 2. december 2019 udgivet standarden "DS 1150:2019 - Varmepumper med eldrevne kompressorer - Udførelse af varmepumpeinstallationer med en varmeeffekt til og med 25 kW". Standarden sætter krav til udførelse af varmepumpeinstallationer til den type boliger, som er omfattet af den abonnementsordning, der foreslås indført med lovforslaget. Udføres installationen af en varmepumpe efter denne standard, vil dette medvirke til at sikre, at varmepumpen opnår den forventede energieffektivitet til glæde for miljøet og den enkelte boligejer.

Derfor foreslår Dansk Standard, at der i lovforslaget indskrives en udtrykkelig hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, nr. 4, i lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. nedenfor, til at fastsætte et krav om, at den nye standard for installation af varmepumper skal følges, når der ydes tilskud til installation af varmepumper under den foreslåede abonnementsordning.

Det fremgår af lovforslaget, at den virksomhed som installerer varmepumpen og tilbyder den til boligejeren på en abonnementsbasis selv har et incitament til at sikre, at varmepumpen har den fornødne energieffektivitet. Men set ud fra et hensyn til at sikre, at staten får mest mulig energieffektivitet for de ydede tilskud og af hensyn til at sikre den foreslåede ordning rent faktisk bidrager med de forventede energieffektiviseringer og CO₂-reduktioner, bør varmepumper installeret under den foreslåede ordning installeres efter den omtalte standard, DS 1150.

Konkret anbefaler Dansk Standard, at der i lovforslagets § 1, nr. 7, hvormed der indsættes en ny § 7 i lov om fremme af besparelser i energiforbruget, indskrives i stk. 2, nr. 4, efter "de betingelser, der skal opfyldes for at kunne opnå tilsagn om tilskud," tilføjes sætningen "herunder om overholdelse af bestemte standarder", samt at der i lovforslagets bemærkninger til den foreslåede § 7, stk. 2, nr. 4, tilføjes, at det i forbindelse med fastsættelse af regler om de betingelser, der skal opnås for at kunne opnå tilsagn om tilskud forventes, at det under abonnementsordningen bliver et krav, at varmepumpeinstallationen installeres efter DS 1150.

I Dansk Standard stiller vi os meget gerne til rådighed for en videre drøftelse vedr. ændring af loven, samt det videre arbejde med at indarbejde standarderne i bekendtgørelserne omhandlende fremme af energibesparelser.

Med venlig hilsen

Rina Ronja Kari
Public Affairs Konsulent
D: 39966101 | M: 26701816
Mail: rrk@ds.dk

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K.
Att.: Elsbeth Teichert

Odense, den 6. december 2019

Vedr.: Journalnummer 2019-89852 vedr. høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område af den 8. november 2019

Danske Bygningskonsulenter takker for muligheden for at aflevere et høringssvar. Dette brev skal betragtes som høringssvaret fra Danske Bygningskonsulenter, som repræsenterer de uafhængige små og mellemstore energimærkningsvirksomheder på det danske marked.

Danske Bygningskonsulenter har to kommentarer til den fremsendte høring vedr. ændringsforslag til lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 841 af 21. august 2019:

Ændringen til §12 stk. 1

I høringen foreslås i § 12, stk. 1, at >>energikonsulent<< ændres til: >>virksomhed eller person<<

Da personer ikke kan energimærke en bygning, giver det ikke mening at skrive personer.

Derfor foreslås i stedet følgende ændring: >>energikonsulent<< ændres til: >>certificeret virksomhed<<

Udvidelse af bemyndigelsesbestemmelsen

I § 4, stk. 3, indsættes som 3. pkt.: »Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om, i hvilke andre tilfælde energimærkningen mister sin gyldighed.«

Danske Bygningskonsulenter mener, at det er vigtigt, at energimærkninger, som ikke er retvisende, altid først forsøges rettet gennem berigtigelse.

Danske Bygningskonsulenter er enige med hensigten til ændringen, når det nævnte eksempel (at der ikke findes et ansvarligt certificeret energimærkningsfirma) forekommer i praksis.

Udvidelsen af bemyndigelsesbestemmelsen synes meget bred, hvorfor Danske Bygningskonsulenter foreslår, at de regler, som udvidelsen af bemyndigelsesbestemmelsen giver klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte, i hvilke andre tilfælde energimærkningen mister sin gyldighed, skal defineres (gerne i dialog med branchen), beskrives og offentliggøres til de certificerede energimærkningsfirmaer.

Vi imødeser en konstruktiv dialog omkring indholdet af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Formand for Danske Bygningskonsulenter
Brian Aaboe
Tlf.: 28512809
Mail: formand@danskebygningskonsulenter.dk

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Sendt til ete@ens.dk
Cc: chhl@ens.dk og jm@jm.dk

2. december 2019

J.nr. 2019-11-0305
Dok.nr. 157335
Sagsbehandler
Betty Husted

Høring over forslag til ændring af lov om fremme af besparelse i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelse i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

Ved brev af 8. november 2019 har Energistyrelsen anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Følgende fremgår af lovforslagets § 1, nr. 7:

[...]

§ 7, stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud efter stk. 1, herunder om:

[...]

2) den dokumentation, der skal tilvejebringes for at kunne opnå tilsagn og for at kunne få udbetalt tilskud efter dette kapitel, herunder krav til ansøger om ekstern kvalitetssikring af ansøgningen,

[...]

§ 9. Klima-, energi- og forsyningsministeren gennemfører kontrol med, at reglerne i lovens kapitel 3 og regler udstedt i medfør heraf samt vilkår i tilsagn overholdes.

Stk. 2. Ministeren og personer, der er særligt bemyndiget dertil, jf. § 19, har, hvis det skønnes nødvendigt for at tilvejebringe oplysninger til brug for kontrolopgaver i henhold til lovens kapitel 3 eller regler udstedt i medfør heraf, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til fysiske installationer i virksomheder og bygninger, hvortil der er givet tilsagn om tilskud til realisering af energibesparelser eller energieffektiviseringer efter denne lov. På tilsvarende måde har ministeren og personer, der er særligt bemyndiget dertil, adgang til virksomheders regnskaber, forretningsbøger, papirer m.v., herunder materiale, der opbevares i elektronisk form.

Stk. 3. Tilsagnsmottager og af denne bemyndigede personer skal yde den fornødne vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse og skal på begæring udlevere eller indsende det i stk. 2 nævnte materiale til ministeren eller personer, der er særligt bemyndiget dertil.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om kontrol af de foranstaltninger, der ydes tilskud til efter lovens kapitel 3 eller regler udstedt i medfør heraf.

[...]

Følgende fremgår af lovforslagets § 2, nr. 8:

§ 25 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov, af bestemmelser fastsat i henhold til loven eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal ske digitalt. Ministeren kan herunder udstede regler om anvendelse af et bestemt digitalt system og om fritagelse for obligatorisk anvendelse for visse personer og virksomheder.

Datatilsynet kan til orientering oplyse, at databeskyttelsesforordningen ifølge artikel 2, stk. 1, finder anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Personoplysninger defineres i forordningens artikel 4, nr. 1, som enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Ved en identificerbar fysisk person forstås en fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres.

Definitionen af personoplysninger omfatter alene fysiske personer, hvilket betyder, at virksomhedsoplysninger, dvs. oplysninger om juridiske personer, falder uden for forordningens anvendelsesområde. Derimod er oplysninger om enkeltmandsvirksomheder omfattet, hvilket også gælder virksomhedsoplysninger, der kan identificere enkeltpersoner.¹

Datatilsynet bemærker, at enhver behandling, herunder indsamling, af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde, skal ske på baggrund af et lovligt grundlag i forordningens artikel 6. Dette gælder også, hvis oplysningerne indsamles fra offentligt tilgængelige registre.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, er behandling af personoplysninger lovlig bl.a., hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. artikel 6, stk. 1, litra c, eller hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Datatilsynet henstiller, at Energistyrelsen overvejer, om der vil ske behandling af personoplysninger som følge af lovforslaget.

Datatilsynet henstiller endvidere, at Energistyrelsen – i det omfang der er tale om behandling af personoplysninger – overvejer på hvilket grundlag i databeskyttelsesforordningens artikel 6, behandlingen kan ske.

Datatilsynet forudsætter i øvrigt, at enhver behandling af personoplysninger foranlediget af udkastet vil ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Betty Husted

¹ Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning. Betænkning nr. 1565, Bind I, side 45.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Plan-Fjernvarme Bygas & Kraftvarme

Direkte tlf. 2795 2787

E-mail jachog@hofor.dk

Dato 6.12.2019

Hørringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget mv.

HOFOR har gennem mange år arbejdet målrettet med at undgå energispild hos energiforbrugerne og derigennem givet et væsentligt bidrag til at øge energieffektiviteten og fremme den grønne omstilling. Arbejdet er hovedsageligt sket som konsekvens af den frivillige aftale mellem klima-, energi-, forsyningsministeren og energiselskaberne, bedre kendt som energispareaftalen.

Ved udløbet af den nuværende energispareaftale vil HOFOR fortsat arbejde med energieffektivisering, og HOFOR ønsker at stille den store viden på området til rådighed for den fremadrettede indsats. HOFOR noterer sig derfor med tilfredshed, at der på finansloven forventes at være hjemmel til at anvende en del af tilskudspuljens midler til understøttende aktiviteter, herunder samarbejde og partnerskaber med bl.a. forsyningsselskaber.

HOFOR foreslår, at der ved udmøntningen af bygningspuljen sikres fokus på at opnå den optimale effekt af de gennemførte energirenoveringer. HOFOR's erfaringer viser, at der i nogle tilfælde spares mindre energi efter gennemførelse af en energirenovering end forventet. Dette skyldes i høj grad manglende opfølgning på effekterne af de gennemførte renoveringer. Effekten kan eksempelvis reduceres, hvis indetemperaturen forøges, varmeanlægget ikke er indreguleret ordenligt osv. Det er i den forbindelse særligt relevant, at udnytte potentialerne ved aktiv brug af den store mængde data, som energiforsyningsvirksomhederne råder over qua udrulningen af fjernaflyst el-, fjernvarme- og gasmålere.

HOFOR foreslår derfor to konkrete tiltag:

1. Støttemodtagere tilbydes en bonus på f.eks. 10% af støttebeløbet, hvis energiforbruget efter renoveringstiltag rent faktisk falder til det forventede forbrug pr. kvadratmeter. Opfølgning på dette kunne eksempelvis ske ved, at ansøgerne i forbindelse med ansøgningen accepterer, at energiforsyningsvirksomheder eller andre aktører i løbet af det første år eller to følger op på, om energiforbruget falder til det forventede niveau. Hvis forbruget ikke udvikler sig som forventet, kan energiselskabet bl.a. tilbyde vejledning i indregulering af varmesystemet, rådgive om at besparelserne kan blive ædt om, hvis kunder skruer for meget op for indetemperatur efter en renovering osv. Hvis forbruget rent faktisk falder til det forventede forbrug efter en periode udløses efterfølgende en bonus.
2. Energiforsyningsvirksomheders data om energiforbrug indtænkes fra start i evaluering af ordningen. Her tænkes bl.a. på, at der bør være mulighed for, at sammenligne det målte årlige energiforbrug før gennemførelse af energirenoveringer med det målte årlige energiforbrug efter gennemførelse fremfor alene at tage udgangspunkt i et teoretisk energiforbrug i energimærket, når effekten af ordningen skal evalueres. HOFOR noterer sig i den forbindelse, at det af lovbemærkningerne fremgår, at der kan fastsættes vilkår om, at tilskudsmodtager skal stå til rådighed for og bidrage til erfaringsopsamling og evaluering af ordningen. HOFOR foreslår i den forbindelse, at det af vilkårene for modtagelse af tilskud skal fremgå, at tilskudsmodtager accepterer at data om det faktiske energiforbrug både før og efter den gennemførte renovering kan indsamles af Energistyrelsen direkte fra energiforsyningsvirksomheder mv. til brug for evaluering af ordningen. De indsamlede data kan også anvendes til at udvikle nye tiltag, værktøjer og services, der fremmer energieffektivisering.

HOFOR fortolker den gældende § 15 stk. 2. i *Bekendtgørelse om energivirksomheder og bygningsejeres oplysningsforpligtelser overfor slutkunder om energiforbrug og fakturering m.v.* sådan at det indenfor rammerne heraf vil være muligt for energiforsyningsvirksomheder at bidrage til eksempelvis et initiativ som skitseret i pkt. 1 ovenfor overfor egne kunder. HOFOR foreslår, at Energistyrelsen vurderer om de påtænkte modeller for partnerskaber med energiforsyningsvirksomheder kan rummes inden for nævnte bekendtgørelse eller om der eventuelt er behov for justering heraf alt afhængigt af omfanget af involvering af energiforsyningsvirksomheder efter 2020.

HOFOR foreslår, at det overvejes at udvide § 6 stk. 1, nr. 3 i lov om fremme af besparelser i energiforbruget, så ministeren også kan fremme energieffektivisering i bygninger ud over den eksisterende mulighed for fremme af energieffektive produkter, anlæg eller processer gennem indgåelse af aftaler mellem erhvervsvirksomheder, forbrugere mv.

I forbindelse med ændringer i lov om fremme af energibesparelser i bygninger foreslår HOFOR, at det overvejes at ændre kravet i §20 om at energimærker skal opsættes, så de er synlige for brugere af bygningen i bygninger, der ejes eller bruges af offentlige institutioner og virksomheder m.v. Kravet betyder, at op til 10 år gamle energimærker skal hænge synligt i administrationsbygninger i forbindelse med kraftvarmeanlæg, spildevandsanlæg mv., hvor offentligheden ikke har adgang.

Kravet i §20 kunne alternativt affattes så det er i overensstemmelse med bygningsdirektivet, som kun kræver, at energimærket opsættes i bygninger over 500 m2, der anvendes af offentlige myndigheder og ofte besøges af offentligheden.

HOFOR foreslår samtidigt, at der i stedet stilles krav om øget anvendelse af data ved at synliggøre bygningens faktiske årlige og/eller månedlige energiforbrug for brugerne i alle bygninger anvendt af offentlige institutioner og virksomheder, herunder administrationsbygninger mv. Et sådan krav vurderer HOFOR vil have større effekt, da brugerne af bygningen dermed bliver motiveret til at tænke over energirigtig adfærd og -drift, særligt hvis brugerne kan konstatere at energiforbruget er steget i forhold til tidligere år.

Afslutningsvis bemærker HOFOR, at det bør overvejes også at fremme energieffektivisering i fjernvarmeproduktionen. Der kan i visse tilfælde være projekter, hvor der er god samfundsøkonomi i at øge effektiviteten i varmeproduktionen, eksempelvis gennem udbredelse af store varmepumper i fjernvarmesystemet, men hvor der ikke er god selskabsøkonomi i gennemførelse af projekterne. Gennemførelse af sådanne projekter vil kræve politisk beslutning om, at de selskabsøkonomiske incitamenters skal afspejle de samfundsøkonomisk bedste løsninger.

HOFOR stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående forslag og bemærkninger.

Med venlig hilsen

HOFOR A/S
Jacob Høgh
Chefkonsulent
Direkte tlf. 2795 2787
E-mail jachog@hofor.dk

KL's hørings svar til lovforslag om energibesparelse i bygninger mv

KL takker for muligheden for at kunne afgive hørings svar til lovforslag om energibesparelse i bygninger mv. Det skal bemærkes, at der tages forbehold for en evt. politisk behandling af sagen.

Generelle bemærkninger

Lovforslaget indeholder 3 hovedpunkter:

1. Der etableres en erhvervspulje og en bygningspulje, hvor der kan søges tilskud til energibesparende projekter. Der nævnes eksemplet konvertering fra oliefyr til varmepumpe.
2. Misvisende energimærker kan gøres ugyldige
3. Ophævelse af en række gamle overflødige love, hvor der i flere år ikke har været tilknyttet bevillinger.

KL finder overordnet hørings materialet positivt. Det bliver dog interessant at følge, hvem som får og ikke får tilskud iht. punkt 1 om fremme af energibesparelser i bygninger.

Detaljerede bemærkninger

Den eneste sætning, KL umiddelbart har kommentarer til, er i afsnit 2.1.2.2.1. Tilskudspulje til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger (bygningsspuljen), hvor der nederst på side 16 står, at et formål er at "reducere antallet af støttede energirenoveringsprojekter, der fører til små energibesparelser".

KL kan ikke umiddelbart læse, hvordan små energibesparelser er defineret. Men alt efter hvordan det defineres, kan det have en betydning for, hvordan kommunerne kan sammensætte vedligeholdelsesprojekter, hvor energibesparelsen og den medfølgende investering kun er en mindre, men potentielt afgørende, faktor, ift. hvordan vedligeholdelsesmidler bliver allokeret.

Med venlig hilsen
Kristoffer Slottved

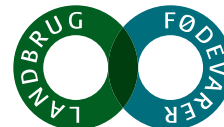
Dato: 3. december 2019

Sags ID: SAG-2019-06405
Dok. ID: 2849045

E-mail: KSL@kl.dk
Direkte: 3370 3194

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
København

Høringssvaret er sendt elektronisk til ete@ens.dk med kopi til chhl@ens.dk
Jnr. 2019-89852

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

Generelle bemærkninger

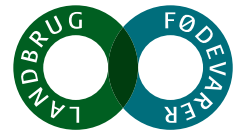
Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at Energispareordningen ikke forlænges ved dens udløb i 2021, og at der i henhold til energiaftalen af juni 2018 implementeres en ny energispareindsats med formålet om at øge effekten af energieffektiviseringsprojekter. Den nuværende ordning har således været dyr for forbrugerne og uigennemsigtig, og vi ser derfor mange gode elementer i indførelsen af nye markedsbaserede tilskudspuljer finansieret over Finansloven. Der er dog en række elementer i høringsudkastet, som bekymrer Landbrug & Fødevarer, og som vi ønsker adresseret dels i rammelovgivningen og dels i de kommende bekendtgørelser for de respektive tilskudspuljer. Helt grundlæggende havde vi gerne set en større prioritering af denne dagsorden i form af flere tilskudsmidler i erhvervspuljen, da det er vores erfaring, at der fortsat findes et stort potentiale for energieffektiviseringer i erhvervet, herunder landbruget, hvilket vi anser som et omkostningseffektivt virkemiddel til at nedbringe drivhusgasudledningerne. Med de nye kriterier og vilkår for tilskud, ser vi desværre også en risiko for, at den kommende erhvervspulje vil tilgodese energibesparelser i større virksomheder, hvorimod SMV'erne kan få svært ved at få understøttet deres energispareprojekter. Disse bekymringer udfoldes i nedenstående bemærkninger.

Principper for erhvervspuljen

Landbrug & Fødevarer er tilfredse med, at der i tilrettelæggelsen af erhvervspuljens ansøgningsrunder tages hensyn til, at afviste projekter hurtigst muligt kan få genbehandlet reviderede ansøgninger, så projekterne ikke falder på gulvet ved at ansøger prioriterer sine midler anderledes i perioden ml. ansøgningsrunderne. Vi vil i den sammenhæng gerne opfordre til, at Energistyrelsen kommunikerer de nye tilskudsregler ud så snart rammerne for puljerne fastlægges. Dermed vil potentielle ansøgere hurtigst muligt kunne tilpasse deres projektideer til de nye ansøgningsvilkår, og det vil være muligt at afvikle en ansøgningsrunde i begyndelsen af 2021.

Landbrug & Fødevarer er således bekymrede for, at energispareindsatsen risikerer at gå fuldstændig i stå frem mod 2021. Det er vores indtryk, at der i 2020 kun vil være beskeden efterspørgsel på energibesparelser blandt energiselskaberne. Dette betyder reelt, at der ikke vil være nogen tilskudsmuligheder i et helt år, hvilket igen vil betyde, at mange projekter ikke vil blive igangsat og at mange vil afvente med at initiere projekter, til den nye ordning træder i kraft.

I henhold til § 8 stiller Landbrug & Fødevarer sig kritisk overfor forslaget om, at udbetaling af tilskud først sker, når projektet er gennemført. I kraft af, at energisynskonsulenter ikke længere kan påtage sig den økonomiske risiko ift. udbetaling på baggrund af

projekternes faktiske energibesparelse, da slutbrugerne nu skal ansøge direkte om tilskuddet ved Energistyrelsen, er dette med til at skabe en større usikkerhed for ansøger. Denne usikkerhed forstærkes endvidere af muligheden for reduktion eller tilbagebetaling af tilskudsmidler jf. § 10.

Kriterier for tildeling af midler i erhvervspuljen

Helt overordnet ser Landbrug & Fødevarer prioriteringen af "at fremme størst mulige energibesparelse pr. tilskudskrone samt at fremme så høj additionalitet som mulig", som en fornuftig disposition. Vi er dog bekymrede for, at det ensporede fokus på pris pr. kWh, sammenholdt med at der ikke længere er mulighed for at aggregere projekter gennem en energisynskonsulent, vil føre til, at puljen kun tilgodeser de "nemme besparelser" i større virksomheder. Det er således vores bekymring, at projekterne i SMV-segmentet har svært ved at nå et omfang, hvor de kan nå ned på en pris, der kan konkurrere med projektyper, der kan gennemføres i større og mere energitunge virksomheder, hvor det er muligt at aggregere projekter, der ikke er additionelle, og som driver støtteniveauet ned. Dette forstærkes af kravet om lange tilbagebetalingstider og den førnævnte finansielle risiko, som virksomheden pålægges.

Udbredelse af skrotningsordningen

I Landbrug & Fødevarer er vi tilfredse med, at der indføres en skrotningsordning mhp. at fremme brugen af varmepumper og udfasning af oliefyr. Med energiaftalen blev det besluttet at målrette ordningen mod oliefyr uden for de kollektive fjernvarme- og gasnet. Vi ser dog gerne en nærmere redegørelse for, hvor mange oliefyr der fortsat findes uden for de kollektive fjernvarme- og gasnet, og om man ikke med fordel kunne udvide ordningen til også at omfatte oliefyrede boliger inden for nettet, for at opnå en højere udbredelse af ordningen. Vi mener ligeledes, at der med fordel kan afsættes tilskudsmidler til ansøgere, der foretrækker at investere i eget anlæg i stedet for at indgå i en abonnementsordning.

Afsluttende bemærkninger

Landbrug & Fødevarer ser gerne, at de kommende tilskudspuljer vil adressere ovenstående udfordringer og sikre en højere gennemsigtighed i bevillingerne, end hvad tilfældet har været i den nuværende energispareordning. Vi ser derfor også frem til, at den nærmere udmøntning af tilskudspuljerne fremlægges med bekendtgørelserne, og Landbrug & Fødevarer vil gerne inddrages i processen med at udforme kriterier og vilkår, der vil gælde for udbuddet under erhvervspuljen.

Vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående, og vil gerne forbeholde os retten til at vende tilbage med yderligere information, hvis vi finder behov herfor.

Med venlig hilsen

Simon Horsholt
Konsulent

Miljø, Klima og Bæredygtighed

D +45 3339 4291
M 2785 2384
E simh@lf.dk

Energistyrelsen
Att: Elsbeth Teichert, ETE@ens.dk
kopi til CHHL@ens.dk

6. december 2019

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område - journalnummer 2019-89852

Rådet for Grøn Omstilling (tidligere Økologisk Råd) takker for at være blevet indbudt til høringen om lovforslaget om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget mm.

Vi har kun kommentarer til de dele af lovforslaget, som vedrører implementeringen af støtteordningerne til fremme af energibesparelser i bygninger og proces og skrottningsordningen for oliefyre. Vi har ingen kommentarer til de øvrige dele af lovforslaget, som vedrører energibesparelser i det offentlige, præcisering af hjemler i forbindelse med energimærkningsordningen sanering af gamle tilskudslove mv.

Vi har først en række overordnede kommentarer til den overordnede rammer for de tre støtteordninger og herefter bemærkninger til de enkelte ordninger.

Overordnede kommentarer:

De tre støtteordninger erstatter den tidligere energispareordning, hvorefter energiselskaberne var forpligtet til at gennemføre energibesparelser. Vi finder det beklageligt, at den samlede økonomiske ramme for ydelse af støtte til energibesparelser er blevet drastisk reduceret for den fremtidige indsats. Til og med 2020 er rammen for støtte til energibesparelser på ca. 1,5 mia. kr. Med de nye ordninger indskrænkes rammen til ca. en tredjedel, nemlig 520 mio. kr. pr år fra 2021 og frem. Selv om de nye ordninger administreres mere effektivt, således at der opnås større energibesparelser per støttekrone end under den eksisterende ordning, frygter vi, at der vil være tale om betydelig reduktion af indsatsen for energibesparelser.

Dette rejser efter vores opfattelse tvivl om, hvorvidt Danmark vil være i stand til at leve op til sine forpligtelser om gennemførelse af energibesparelser i henhold til art. 7, 7a og 7b i EU's Energieffektiviseringsdirektiv (EED), der indeholder en forpligtelse til gennemførelse af energibesparelser svarende til 0,8 % af energiforbruget per år.

Denne tvivl forstærkes af, at lovforslagets bemærkninger ikke indeholder en vurdering af omfanget af de energibesparelser, der forventes opnået, og hvorledes ordningen forventes at bidrage til opnåelsen af den nationale forpligtelse til gennemførelse af energibesparelser.

For at give en bedre baggrund for vurderingen af lovforslaget i den videre behandling, skal vi derfor foreslå, at bemærkningerne udvides med en beregning af de forventede energibesparelser og en vurdering af disse i forhold til opfyldelsen af spareforpligtelsen i EED.

Hvad angår opfølgningen af ordningerne foreslår vi, at det i bemærkningerne til lovforslaget præciseres, at

- der fastlægges operationelle mål og succeskriterier for ordningerne, som blandt andet omfatter omfanget af de besparelser, der ønskes opnået,
- der udarbejdes årligt en redegørelse for ordningerne, der omfatter ydelsen af tilskud og som viser fremdriften i forhold til de fastsatte mål. Denne redegørelse bør gøres offentligt tilgængeligt og lægges til grund for en vurdering af beslutning af behovet for justeringer i ordningens administration
- der i sidste halvdel af 2024 udarbejdes en uafhængig evaluering af ordningen, der giver mulighed for at vurdere ordningens resultater ud fra de fastsatte mål og succeskriterier.

Tilskud til energibesparelser i bygninger (bygningsspuljen)

Vi vil gerne kvittere for, at en række af de forslag om puljens tilrettelæggelse, som Rådet tidligere har fremsat, afspejles i bemærkningerne til lovforslaget. Dette gælder for:

- Udmøntningen af ordningen som en tilskudsordning med direkte tilskud til bygningsejeren, og ikke som en udbudsordning, hvor der gives tilskud til aktører, der påtager sig en forpligtelse til gennemførelse af energibesparelser i bygninger. Det er vores vurdering, at der i Danmark ikke findes virksomheder, der er i stand til at påtage sig sådanne forpligtelser i forhold til energibesparelser i bygninger. Udmøntningen ved udbud ville derfor have medført ineffektivitet eller skabt problemer i forhold til afløb af puljemidlerne.
- Etablering af konkurrence om midlerne med flere årlige udbudsrunder. Vi skal i denne forbindelse opfordre til, at der gennemføres så mange runder som muligt for sikre, at bygningsejerne, der søger om tilskud, ikke skal vente for længe for at få afgjort, om de kan få tilskud.
- Gennemførelse af understøttende aktiviteter. Vi støtter, at der anvendes puljemidler til understøttende aktiviteter for ordningen, som giver mulighed for at inddrage de involverede aktører i en bred indsats til målretning og effektivisering af puljemidlerne. Specielt lægger vi vægt på, at kommunerne motiveres til at tage lokale initiativer til fremme af energibesparelser i kommunens boliger, og herunder bidrage til en målretning af puljemidlerne. Det er vores vurdering, at en aktiv kommunal indsats kan "geare" puljemidlerne i den forstand, at puljen anvendes som grundlag for at sætte lokale aktiviteter i gang, der medfører en øget indsats for energibesparelser, som kan videreføres også efter ophøret af puljen. Det er imidlertid en mangel, at beskrivelsen af hvilke

aktiviteter, der påtænkes iværksat, er meget kortfattet. Det er også en mangel, at det ikke fremgår hvor store midler, der afsættes til formålet. Vi foreslår derfor, at bemærkningerne udvides dels med en uddybende beskrivelse af hvilke type aktiviteter, der påtænkes iværksat, og hvor mange penge, der afsættes til formålet. Vi foreslår, at der afsættes tilstrækkelige midler til de understøttende aktiviteter til sikring af en bred og omfattende indsats.

Rådet støtter endvidere, at energimærkningen af bygninger får en fremtrædende rolle ved ydelsen af tilskud. Det vil bidrage til at tilskuddene målrettes de bygninger, hvor der opnås størst effekt. Det kan også medvirke til, at ansøgningsprocessen forenkles, og at kravene til dokumentation i forbindelse med ansøgning forenkles.

Vi har til sidst en række spørgsmål til ordningen, som vi foreslår, bliver besvaret i den udgave af bemærkningerne til lovforslaget, som forelægges for Folketinget ved lovens fremsættelse.

- *Fordeling af puljen mellem forskellige brugergrupper.* Det fremgår, at tilskuddet målrettes helårsboliger. Dette omfatter dels enfamiliehuse, som bebos af ejeren, etageboliger med ejer- eller andelsboliger, private udlejningsboliger og almene boliger. Etageboligerne er ofte drevet af professionelle administratorer, som i princippet hurtigt kan sætte sig ind i ordningens regler og indsende store tilskudsansøgninger for flere bygninger ad gangen. Hvis alle ansøgninger vurderes på lige linje med hinanden i forbindelse med udbuddet af puljemidler, kan dette bevirke, at puljen tømmes hurtigt af de store, velorganiserede bygningsejere som fx almene boligforeninger eller administratorer af bygningsporteføljer af private udlejningsboliger. Dette vil være uheldigt, idet det store potentiale for energibesparelser findes blandt parcelhusene.

Derudover vil det også være uheldigt, hvis puljemidler anvendes til renoveringer af private udlejningsboliger som led i udnyttelsen af boligreguleringslovens §5, stk. 2, der giver mulighed for drastiske forhøjelser af huslejen som følge af renoveringer. Dels er disse renoveringer særdeles rentable for udlejerne i forvejen, og anvendelse af puljemidlerne i den forbindelse vil formentligt ikke give anledning til additionelle besparelser. Dels finder vi det forkert, at der ydes statslige tilskud, der benyttes til at kræve husleje-forhøjelser, der langt overstiger forrentningen af omkostningen til energiforbedringen.

- Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at bygningspuljen i udgangspunktet ikke udgør statsstøtte, idet tilskuddene tildeles boliger og ikke virksomheder. Samtidigt fremgår, at der kan være tale om statsstøtte, hvis støtten ydes til udlejningsboliger, eller hvis der foregår erhvervsmæssige aktiviteter i boligen. Det fremgår videre, at der i det omfang, der er tale om statsstøtte, vil støtten blive ydet efter reglerne i Gruppefritagelses- eller de minimis forordningerne. Der savnes imidlertid en redegørelse for, hvorledes man har tænkt sig at afgrænse de bygninger, hvor der ikke er tale om statsstøtte, og de bygninger, hvor tilskud ydes efter de gældende forordninger.

Derudover savnes der også en redegørelse for, hvor meget, det planlægges at yde i tilskud. Vi foreslår, at der redegøres for dette i bemærkningerne. Vores generelle holdning til dette er, at store tilskud (i forhold til de samlede omkostninger) vil indebære et fald i additionaliteten, hvis der ydes mere end nødvendigt er for at tilskynde bygningssejeren til at gennemføre energibesparelsen. På den anden side skal tilskuddet ikke være så lille (i forhold til de samlede omkostninger), at det ikke har en tilskyndelseseffekt. Det gælder derfor at finde en balance, og vi foreslår, at der redegøres herfor i bemærkningerne til lovforslaget.

Tilskud til energibesparelser i erhverv (erhvervspuljen).

Vi finder det ikke hensigtsmæssigt, at det er valgt at udmønte ordningen som tilskudsordningen med direkte tilskud til slutbrugerne, og ikke – som det fremgår af aftalen – ved ”udbud, hvor aktører byder ind med en given mængde besparelser til en given pris”.

Det er vores vurdering, at der i modsætning til bygningspuljen i kraft af den eksisterende energispareordning, er etableret virksomheder, der er i stand til at være aktører eller mellemmand, der kan påtage sig en forpligtelse at gennemføre energibesparelser i virksomheder. Det er endvidere vores vurdering, at der på den måde kan skabes incitament til gennemførelse af flere besparelser end ved ydelse af tilskud til slutbrugeren. Desuden vil disse aktører kunne gennemføre besparelser i SMV-segmentet og samle disse besparelser i fælles ansøgninger om tilskud. Med den foreslåede ordning tabes SMV-segmentet fuldstændigt, idet det vil være for administrativt tungt for virksomhederne at søge tilskud og for myndigheden at administrere sådanne små tilskud.

Vi vil desuden anbefale, at erhvervspuljen sammentænkes med energisynsordningen, således at resultaterne fra energisynene fx benyttes som dokumentation i forbindelse med ansøgninger om tilskud. Herved sikres også, at de obligatoriske energisyn fører til konkrete energibesparelser i virksomhederne.

Derudover savnes der – ligesom ved bygningspuljen – en redegørelse for hvor meget, det planlægges at yde i tilskud.

Endelig savnes en beskrivelse af, om det planlægges at gennemføre understøttende aktiviteter, og i givet fald hvilken type aktiviteter.

Tilskud til fremme af varmepumper (Skrotningsordningen).

Rådet støtter, at ordningen administreres som abonnementsordning frem for ydelsen af et tilskud til slutbrugeren til indkøb af en varmepumpe.

Det er vores vurdering, at ydelse af direkte tilskud til slutbrugeren indebærer fare for, at bygningssejere, der har nem adgang til finansiering af en varmepumpe sandsynligvis vil være de første til at søge tilskud, og dermed tømme tilskudspuljen. Ydelse af tilskud ved abonnement vil

derimod udgøre et alternativ, som kan benyttes af bygningsejere, der ikke har så nem adgang til finansiering.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at puljen tænkes udmøntet således at virksomheder, der ønsker at tilbyde varmepumper på abonnement, først skal prækvalificeres, hvorefter de kan søge tilskud på

Vi vurderer, at dette ikke er en hensigtsmæssig måde at fordele tilskuddene på, idet tilskudspuljen ikke udnyttes til at skabe en effektiv konkurrence mellem virksomhederne om effektivisering og billiggørelse af levering af varmepumper på abonnement. Erfaringen fra den eksisterende ordning viser, at der er en tendens til en geografisk opdeling af markedet for de eksisterende leverandører af varmepumper. Det indikerer, at konkurrencen mellem leverandørerne inden for de enkelte geografiske områder er svag. Hvis der ydes tilskud til leverandørerne i en situation, hvor der ikke er et stærkt konkurrencepres, kan det betyde, at tilskuddet helt eller delvist inddrages af leverandørerne til at øge deres overskud i stedet for at reducere varmeprisen for slutbrugerne.

Vi foreslår derfor, at ydelsen af nye tilskud bør benyttes som en anledning til at bryde op på dette mønster, og i stedet for at bruge ordningen til at skabe en reel konkurrence mellem tilskudsmodtagerne, der sikrer, at potentialerne for effektiviseringer ved indkøb, installering og drift af varmepumper samt inddragelse af ekstern finansiering udnyttes, samtidigt med at slutbrugerne garanteres rimelige vilkår ved indgåelse af aftaler om varmelevering.

Dette kan sikres ved en alternativ udmøntningsform baseret på, at potentielle leverandører af varmepumper skal konkurrere indbyrdes om godkendelse til at opnå tilskud. Temaerne for denne konkurrence kan eksempelvis være et af følgende to alternativer:

- levering af varme billigst muligt ved ydelse af et givet tilskud eller
- levering varme til en på forhånd fastsat maksimalpris med det mindste tilskud.

Det første alternativ sikrer forbrugerne billigst varme. Det andet sikrer, at tilskudspuljen strækkes længere til ydelse af tilskud til flere varmepumper.

Tanken er således, at der gennemføres udbud af tilskudsydelsen på baggrund af disse kriterier, og der udvælges et begrænset antal leverandører, der bedst lever op til kriterierne.

Der er selvfølgelig en række forhold, der skal overvejes nærmere ved gennemførelse af disse udbud, herunder hvordan det sikres, at man opnår en geografisk dækning af alle dele af landet. Vi bidrager gerne til en nærmere drøftelse af disse forhold.

En anden mangel er, at det ikke fremgår, hvorledes ydelsen af tilskud påtænkes koordineret med støtten til abonnementsordninger for varmepumper til fjernvarmeforbrugere i de områder, hvor fjernvarmeforsyningen nedlægges som følge af bortfaldet af grundbeløbet. Det forekommer derimod som om, at de to ordninger påtænkes administreret hver for sig. Dette fremgår blandt af, at støtten til tidligere fjernvarmeforbrugere er sat til 15.000 kr., per varmepumpe, hvorimod der i skrotningsordningen er lagt op til et faldende tilskud jo flere varmepumper de enkelte leverandører installerer. Det er vores vurdering, at man ved at lave fælles udbud af støtten for de

to ordninger kunne have opnået et stort volumen, der kunne have givet tilskudsmodtagerne et reelt incitament til effektivisering ved udnyttelse af stordriftsfordele.

Derudover har vi enkelt bemærkning til lovforslagets tekst. Det fremgår af lovforslaget, at installering af varmepumper karakteriseres som "energibesparelse" eller "energieffektivisering". Dette er misvisende, idet varmepumper i denne sammenhæng består i en konvertering af varmforsyningen fra olie til vedvarende energi (omgivelsesvarme) og el og ikke en energibesparelse eller energieffektivisering. Hvis omgivelsesvarmen inddrages fuldt ud i energibalancen for en varmepumpe, vil dette i mange tilfælde føre til, at bygninger med varmepumper tilføres mere energi end ved forsyning med et oliefyr. Vi skal derfor opfordre til, at formuleringen af lovforslaget genovervejes i dette lys.

Endelig vil vi anbefale, at det sættes som en betingelse for tilskud, at varmepumperne installeres af godkendte VE-installatører for at sikre kvaliteten af de installerede varmepumper. Flere rapporter viser, at der er svingende kvalitet af de udførte varmepumpeinstallationer i de private boliger. Vi anbefaler desuden, at det sættes som betingelse, at varmepumpeinstallationerne opfylder den nye standard for varmepumper DS 1150:2019.

Sluttelig vil vi anbefale, at Skrotningsordningen evalueres grundigt efter et stykke tid og herunder om abonnementsordningerne som forudsat fjerner en række barrierer for forbrugerne, fx at ordningen giver større teknisk og økonomisk tryghed for forbrugerne og, at de løser eventuelle finansielle barrierer i områder, hvor det er svært at låne til forbedring af husene.

Skulle der være spørgsmål til vores høringssvar, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Seniorrådgiver
Rådet for Grøn Omstilling

SYNERGIs høringssvar vedr. tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer

SYNERGI støtter regeringens lovforslag om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Tilfredshed med puljernes udformning

SYNERGI er positive over udformningen af erhvervspuljen til energibesparelser og energieffektiviseringer i procesenergi i industri og serviceerhverv samt bygningspuljen til energieffektiviseringer i bygninger. Puljerne, der er en udmøntning af initiativerne af Energifaen d. 29. juni 2018, er vigtige elementer i den grønne omstilling i forhold til at nedbringe Danmarks energiforbrug, højne andelen af vedvarende energi og styrke Danmarks forsyningsikkerhed.

SYNERGI bemærker imidlertid, at de i alt 500 mio. kr. tilskud til energieffektivisering er en betydelig reduktion af energispareindsatsen sammenlignet med den eksisterende energispareordning. SYNERGI vil derfor med interesse følge det kommende arbejde med en klimahandlingsplan, der gerne skal sætte yderligere fokus på behovet for energieffektivisering.

For som det fremgår af regeringens udkast til Danmarks endelige nationale energi- og klimaplan, der skal afleveres til EU senest d. 31. december 2019, så er regeringen *"[...] aware, that the current measures fall short of reaching the energy saving obligations under article 7 of Directive 2012/27/EU. This is partly due to the use of a frozen policy scenario, wherein only measures from the period 2021-2024 are included."* Klimarådet har i deres statusrapport fra november 2019 i forlængelse heraf vist, at Danmark ikke når i mål med sin EU energispareforpligtelse uden yderligere tiltag.

Det er positivt, at tilskudspuljerne bidrager til at opfylde Danmarks energispareforpligtelse, der løber i perioden 2021-2030, i henhold til artikel 7 i Energieffektiviseringsdirektivet (EED). Dog bemærker vi, at tilskudspuljerne kun rækker frem mod 2024, og vi er derfor meget optagede af, hvorvidt regeringen har tænkt sig at forlænge puljerne efter 2024, samt hvilke yderligere tiltag regeringen har tænkt sig at kigge på for at opfylde energispareforpligtelsen i henhold til artikel 7, efter energispareindsatsen blev markant reduceret i Energifaen 2018.

SYNERGI anerkender, at timingen for indsendelse af Danmarks Nationale Energi- og Klimaplan ikke er optimal i forhold til den igangværende politiske proces med vedtagelse af en klimalov med et ambitiøst reduktionsmål på 70 procent og opfølgende klimahandlingsplan. Det er derfor forståeligt, at der er behov for at kunne melde yderligere initiativer ind senere. SYNERGI ser frem til konkretiseringen i en kommende klimahandlingsplan af regeringens energieffektiviseringsudmeldinger, hvor SYNERGI imødekommer en skitsering af Danmarks energispareindsats efter 2024 med henblik på energieffektiviseringsindsatsens økonomiske langsigtede fremtid.

Flere udbudsrunder i erhvervspuljen vil give størst additionalitet

Elementerne i erhvervspuljen må tilrettelægges, så puljemidlerne får størst mulig effekt og ikke favoriserer visse typer virksomheder. SYNERGI fastholder derfor, at et afgørende element i puljen bør være, at antallet af årlige

udbudsrunder er højt og behandlingstiden kort. Konkret foreslår SYNERGI mindst 11 årlige udbudsrunder og dermed én runde månedligt med undtagelse af sommerferiemåneden.

En lang række fordele kan høstes gennem hyppige udbudsrunder. For det første sikres større kontinuitet i styrelsens arbejdsstrøm end ved få udbud med spidsbelastningsperioder. For det andet mindskes udsving i pris pr. kWh pr. leveår for de projekter, der tildeles støtte, da få udbud risikerer at lede til forsinkede effekter, forringet kalibreringsevne for markedet og i sidste ende til prisfluktuationer. For det tredje vil hyppige udbudsrunder føre til en mere omkostningseffektiv brug af puljemidlerne med højere additionalitetsgevinster til følge. Endelig vil hyppige udbudsrunder modvirke favorisering af store virksomheder på bekostning af mindre og dermed mindre energiforbrugende virksomheder. I virksomheder, hvor energieffektiviseringer kun fylder lidt i hverdagen og har begrænset effekt på bundlinjen, er det altafgørende, at behandlingstiden er kort, så der hurtigt opnås klarhed over, om projektet godkendes. Disse mindre virksomheder har ikke råd til længere perioder med uvished, og en månedlig udbudsrunde, hvor projekter evalueres og besvares inden for den givne måned, er derfor optimal.

SYNERGI håber dermed, at en månedlig udbudsrunde for erhvervspuljen implementeres – ikke mindst fordi SYNERGI ikke ser relevante ulemper ved forslaget i sammenligning med alternativet ved færre udbudsrunder.

SYNERGI ser desuden frem til en konkret løsning på problematikken omkring ubrugte midler. SYNERGI har forståelse for, at puljemidler ikke kan overføres til efterfølgende år, men ser det som en forudsætning for ordningen, at alle midler bruges til det tiltænkte formål, evt. via en opsamlingspulje sidst på året.

Flere ressourcer til styrelsens behandling af projekter

SYNERGI ønsker, at der tilføres flere ressourcer til styrelsens projektbehandling. Dette ønske tager afsæt i SYNERGIs bekymring for, at manglende ressourcer i styrelsen har medført, at flere projekter i løbet af 2019 har haft meget lang behandlingstid.

Informationsindsatsen afgørende for bygningspuljen

SYNERGI bemærker, at det er væsentligt, at informationen omkring den nye bygningspulje påbegyndes så tidligt som muligt i 2020 for at opnå et kendskab blandt danskerne. Man kan derfor med fordel overveje, hvorvidt puljens størrelse i starten af puljens levetid bør være mindre end senere i puljens levetid.

SYNERGI støtter ugyldiggørelse af mangelfulde eller misvisende energimærker

SYNERGI støtter det lovpligtige energimærke af bygninger. Energimærkning er vigtigt styringsinstrument til at måle energieffektiviteten og dermed klimabelastning fra Danmarks bygningsmasse. Samtidig er det godt for borgernes privatøkonomi, da borgerne får lettere ved gennemskue de årlige energiomkostninger forbundet med bygningen.

SYNERGI er også af den opfattelse, at energimærkets troværdighed er fundamental for energispareindsatsen i bygninger. Derfor er det vigtigt at højne energimærkets troværdighed og få ryddet op. SYNERGI bakker derfor op om, at der etableres hjemmel til at kunne gøre energimærket ugyldigt i tilfælde, hvor en berigtigelse ikke vil give et tilstrækkeligt retvisende billede. Mangelfulde eller misvisende energimærker bør modsat i dag kunne gøres ugyldige frem for kun at berettiges. Samtidig opfordrer SYNERGI til, at indsatsen for at få energimærket flere boliger bør styrkes.

SYNERGI støtter ophævelsen af ældre love og ændringer af lignings- og afskrivningsloven

SYNERGI anser det for fornuftigt at fjerne overflødige og forældede administrative regler, der har udtømt sit indhold, når der er lavet en ny rammelov med energisparepuljen til bygninger. Det er yderligere fornuftigt set i lyset af den foreslåede ligningslovsændring, der sikrer, at fremtidige tilskud til private bygningsejere bliver skattefritaget i medfør af den foreslåede hjemmel i energispareloven.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Email: sra@teknig.dk

Dato: 6. december 2019

Side 1/5

journalnummer 2019-89852.

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område

TEKNIQ Arbejdsgiverne takker for muligheden for at afgive kommentarer til høringen af lovforslaget. TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det positivt, at der som følge af Energifaftalen af 29. juni 2018 iværksættes initiativer, der kan understøtte udfasingen af brugen af fossile brændsler til bygningsopvarmning samt delvis opfyldelse af Danmarks energispareforpligtelse i henhold til Bygningsdirektivet. TEKNIQ Arbejdsgiverne bakker således op om de hensyn, der varetages med bekendtgørelsen.

De centrale elementer i lovforslaget er efter TEKNIQ Arbejdsgivernes vurdering hhv. erhvervspuljen, bygningspuljen og skrotningsordningen. Bygningspuljen og Erhvervspuljen er mere overordnet beskrevet, mens der er arbejdet mere med skrotningsordningen.

Bygningspuljen

Med lovforslaget skabes der hjemmel til at etablere den såkaldte bygningspulje, der skal understøtte energirenoveringer i bygninger. Det fremgår af Energifaftalen, at indsatsen skal indrettes, så der sikres så høj additionalitet som muligt. Samtidig lægges der op til, at ansøgerne skal konkurrere mod hinanden i flere årlige ansøgningsrunder, hvor størst energibesparelse pr. m² favoriseres, hvilket skal give flere dybe renoveringer.

Det er TEKNIQ Arbejdsgivernes vurdering, at disse forskellige hensyn kan risikere at være modsatrettede.

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Ansøgning i runder frem for løbende behandling vil i højere grad understøtte planlagte renoveringer end løbende renoveringer, hvor man ikke nødvendigvis har tid til at vente flere måneder på svar på en ansøgning. Planlagte projekter må som udgangspunkt forventes at være mindre additionelle end andre typer projekter.

Dybe renoveringer omfatter typisk investeringer i klimaskærmen, vinduer og ventilation, som ud fra en gennemsnitsbetragtning har en lavere additionalitet end investeringer i områder som fx kedler eller bygningens varmeanlæg.

Et fokus på flest mulige besparelser pr. m² vil umiddelbart favorisere energibesparelser i mindre bygninger, da identiske projekter vil give den største besparelse pr. m².

Erhvervspulje

Det vurderes, at der er risiko for at puljen tilrettelægges på en måde, så den i højere grad kommer store virksomheder til gavn, end SMV'ere, som

Ansøgning i runder frem for løbende behandling vil i højere grad understøtte planlagte renoveringer end løbende renoveringer, hvor man ikke nødvendigvis har tid til at vente flere måneder på svar på en ansøgning. I praksis vil det betyde, at store virksomheder, som systematisk arbejder med vedligeholdelse af deres produktionsapparat, og som lang tid i forvejen kan søge om tilskud til vedligeholdelsesarbejder, vil komme til at dominere i ordningen.

Planlagte renoveringer må som udgangspunkt forventes at være mindre additionelle end andre tiltag. Samtidig kan ikke additionelle projekter i sagens natur undvære tilskud, hvorfor de kan acceptere meget lave tilskud, og dermed udkonkurrere andre projekter, som vil være afhængige af tilskud, for at blive gennemført. Derfor er der risiko for at mange af de støttede projekter ikke vil være additionelle.

På den baggrund ønsker TEKNIQ Arbejdsgiverne, at Energistyrelsen i den endelige udformning af støtteordningen sikrer, at der også er let adgang til puljen for mindre virksomheder og at der er et stærkt fokus på at sikre additionalitet.

Skrotningsordning

Med lovforslaget indføres hjemmel til at støtte varmepumper på abonnement. Det nærmere indhold af støtteordningen vil blive fastlagt i løbet af 1. halvdel af 2020. Materialet efterlader tvivl om Energistyrelsen har inddraget erfaringerne med den nuværende støtteordning – uanset det af styrelsens egen evaluering står klart at ordningen har haft meget moderat succes.

Generelle overvejelser

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Email: sra@tekniq.dk

Dato: 6. december 2019

Side 2/5

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Varmepumper på abonnement kan nå en målgruppe, som har svært ved at skaffe finansiering til køb af en varmepumpe. Derfor har tilbud om varmepumper på abonnement en berettigelse på lige fod med andre forretningsmodeller som f.eks. salg og ejerskab af en varmepumpe.

Udrulningen af varmepumper på abonnement er gået langsommere end forventet, og flere af de oprindelige støttemodtagere har trukket sig fra ordningen eller reduceret deres engagement i den. Omvendt har andre aktører valgt at etablere sig på markedet for varmepumper på abonnement uden støtte fra Energistyrelsen. Det rejser spørgsmålet, om rammerne omkring varmepumper på abonnement, er udformet hensigtsmæssigt. Med de betingelser som i dag stilles for at modtage støtte til varmepumper på abonnement, vurderer TEKNIQ Arbejdsgiverne, at det vil blive uhyre vanskeligt at sikre den udbredelse af varmepumper, som rammen for støtten muliggør. Samtidig vil ordningen blive voldsomt konkurrenceforvridende overfor andre forretningsmodeller på markedet.

Støtteordningens effekt på varmepumpemarkedet

Evalueringen af Energistyrelsens abonnementsordning har vist, at de udvalgte fire virksomheder har haft meget varierende succes. I samme periode har andre spillere etableret sig på markedet for varmepumper på abonnement, uden at modtage statstilskud. Tanken med den oprindelig støtteordning var at etablere et "brohoved" for virksomheder, som gav hjælp i en kort opstartsperiode for at hjælpe den nye forretningsmodel på vej, og at virksomheder herefter skulle konkurrere med andre varmepumper i markedet.

Med lovforslaget lægges op til at udvide støtteordningen, så den i absolutte tal får et væsentlig større omfang end den oprindelige ordning. Dermed får den også væsentlig større effekt på markedet end den nuværende ordning. TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderer, at en udvidelse af støtteordningen vil få mærkbare konsekvenser for de mange aktører, som i dag lever af at installere og servicere varmepumper på almindelige markedsvilkår. Dermed vil støtteordningen flytte markedsandele fra traditionelle installatørvirksomheder til energitjenesteleverandører. Forretningsmodeller skal naturligvis have plads til at udfolde sig i markedet, når det sker som led i en fri konkurrence. TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det da også positivt at bruge offentlige støttemidler til generelt at udbrede varmepumper og derigennem at bidrage til den grønne omstilling. Til gengæld finder vi det uacceptabelt, at bruge offentlige støttekrone på at favorisere en bestemt forretningsmodel på bekostning af andre – det er ikke en offentlig opgave. Offentlig støtte kan gives til at understøtte udbredelsen af varmepumper – ikke til bestemte forretningsmodeller.

TEKNIQ Arbejdsgiverne er bekymret for at Energistyrelsen - hvis ordningen ikke giver den ønskede effekt - vil se sig kaldet til at øget tilskuddet pr. installeret varmepumpe for at øge antallet af varmepumper. Et sådant tiltag vil nok opbruge støtteordningens midler, men det vil være omkostningsmæssigt ineffektiv og det vil yderligere forvride konkurrencen på varmepumpemarkedet.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Email: sra@teknig.dk

Dato: 6. december 2019

Side 3/5

Statsstøtte

Varmepumper på abonnement har, som det også beskrives i de almindelige bemærkninger, været omfattet af statsstøtte i perioden 2016 og frem til 2020. Støtten er blevet givet til fire (oprindeligt fem) energitjenesteleverandører. Som det fremgik af høringsbrevet i forbindelse med høringen af bekendtgørelse nr. 807 af 23. juni 2016 (Energistyrelsen j. nr. 2016-1252), som støtten til de fire energitjenesteleverandører oprindeligt havde hjemmel i, var formålet med støtteordningen at *”fremme etableringen af et marked for levering af varme fra individuelle varmepumper til bygningsopvarmning.”* Det må derfor lægges til grund, at støtten til de fire virksomheder skulle begrænses til alene at omfatte markedsetablering.

Det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger, at ordningen nu forventes at kunne indrettes under den generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte. I så fald er der ikke længere tale om støtte til midlertidig markedsetablering, men åbnet for en generel støtteadgang til denne bestemte forretningsmodel. Det fremgår ikke dog ikke nærmere hvad der ligger bag den ønskede ændring og det burde forslaget have indeholdt en beskrivelse af.

Gentænkt varmepumper på abonnement

Såfremt det fortsat ønskes at støtte varmepumper på abonnement, bør ordningen i det mindste justeres, så den også giver adgang til støtte for bygningsejere, der ønsker at eje en varmepumpe og der bør være lige adgang til støtten for alle aktører på markedet.

På den baggrund foreslår vi at abonnementsmodellen justeres, så den baseres på følgende grundlæggende principper, med mulighed for at man som leverandør videreudvikle konceptet:

- Varmepumpe med finansiering
- Garanti for virkningsgrad.
- Årlig lovpligtig service inkl. kontrol af varmepumpens virkningsgrad
- Installation af VE-godkendt virksomhed
- Udvidet garanti på varmepumpen
- Der gives mulighed for at kunden selv afregner el til varmepumpen

Den væsentligste forskel i forhold til den nuværende model vil være, at kunder i sådan model kan vælge selv at afregne forbrugt el overfor forsyningsselskabet frem for at afregne varme med energitjenesteselskabet. Til gengæld gives bygningsejeren en garanti for virkningsgraden som kontrolleres ved et årligt eftersyn. TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderer, at denne model vil være væsentligt enklere for virksomheder at administrere, hvilket betyder, at markedet vil blive åbnet op over for nye spillere og partnerskaber på markedet. Dermed vil ordningen kunne styrkes betydeligt, samtidig med at de hensyn, som oprindeligt lå til grund for udviklingen af varmepumper på abonnement, vil blive varetaget. Endelig vurderer vi at modellen i højere grad vil være forenelig med EU's statsstøtteregler end en evt. udvidelse af den nuværende ordning.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
tekniq@teknig.dk
www.teknig.dk

Email: sra@teknig.dk

Dato: 6. december 2019

Side 4/5

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Email: sra@teknig.dk

Dato: 6. december 2019

Side 5/5

Journal 2019-89852 - Høringssvar til Energistyrelsen fra Varmepumpeindustrien i Danmark

På vegne af Varmepumpeindustrien i Danmark (VPI) (tidl. Varmepumpefabrikanterne) takker vi for muligheden for at fremkomme med kommentarer til forslag til lov om fremme af besparelser i energiforbruget – i særdeleshed den del, der omhandler tilskud til varmepumper, der installeres af såkaldte energitjenesteleverandører (på abonnement).

VPI støtter den overordnede klimamålsætning og ambition om 70 pct. reduktion af CO₂ udledningen senest i 2030, som Regeringen og størstedelen af de politiske partier aktuelt arbejder for. Vi har den opfattelse, at varmepumpeteknologien i høj grad kan bidrage til at gøre det realistisk, at denne målsætning kan nås. Derfor finder vi det også positivt, at der tages initiativer til en hurtigere udbredelse af varmepumper og andre teknologier, der kan bidrage markant til den grønne omstilling. Imidlertid undrer vi os over, at et sådant tilskud udelukkende skal favorisere varmepumper *på abonnement*. Allerede i brev af 5. juli 2018 til Energi-, forsynings- og klimaministeren og til medlemmerne af Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg udtrykte vi alvorlig bekymring for netop det element i Energiaftalen af 29. juni 2018, som omhandlede den afsatte støttepulje til individuelle varmepumper ved skrotning af oliefyr, 20 mio.kr. årligt i 2021-2024, i alt 80 mio. kr.

VPI er fortsat principielt imod støtteordninger rettet direkte mod slutbrugerne, da det næsten altid i sidste ende påvirker markedet negativt. Vi finder, at der er behov for at sikre gunstige rammebetingelser for sektoren, herunder ikke mindst øget kompetenceopbygning og uddannelse hos installatørerne. I aftaleteksten er det bl.a. formuleret, at "markedet så vidt muligt skal drive den grønne omstilling", og at "grønne løsninger indenfor en overskuelig årrække kan leveres på kommercielle vilkår". VPI finder det helt afgørende, at alle har lige vilkår for at udfase oliefyr og andre fossile opvarmningsformer. Vi ønsker også at få stoppet eller konverteret den store mængde individuelle biomasse baserede kedler, der udelukkende eller primært er drevet af et hul i afgiftsreguleringen.

Nu, da energiaftalen skal implementeres, har ministeriet imidlertid valgt at lade hele det afsatte beløb tilgå blot én løsning, nemlig varmepumper på abonnement. Ifølge Energistyrelsens egne oplysninger har den eksisterende abonnementsordning, som endda har været forlænget pga. den beskedne succes, alene ført til tilsagn om ca. 830 varmepumper over en treårig periode. Det har ikke vist sig muligt at få brugt alle 25 mio. kr., som har været afsat, og dermed er det nærmest umuligt at nå målet på 1.900 installerede varmepumper på abonnement. Den eksisterende ordning havde/har til formål at "fremme etableringen af et marked for levering af varme fra individuelle varmepumper". Den gennemførte evaluering af ordningen viser, at der har været en meget stor spredning i succesen blandt de 4 operatører, og tilmed har medført at enkelte af disse er blevet økonomisk nødlidende. Derfor undrer det os meget, at man alligevel vælger alene at fortsætte denne ordning. I kontrast til abonnementsordningens resultater står det faktum, at der på det normale kommercielle marked afsættes >10.000 varmepumper årligt, jfr. Energistyrelsen/VPI's varmepumpestatistik, altså i alt ca. 30.000 varmepumper over 3 år. Siden den første ordning blev søsat, er andre aktører gået ind i markedet på trods af, at de ikke modtager tilskud, så derfor må det oprindelige formål være opfyldt. Der burde derfor ikke være nogen grund til at fortsætte med statsstøtte til nye forretningsmodeller, men en øget satsning på en generel udbredelse af varmepumper.

Det er blevet nævnt, at det skulle være økonomiske barrierer, der står i vejen for udbredelsen af varmepumper. Især i område 4, hvor det efter sigende skulle være vanskeligt at få finansieringen på plads. Den udfordring kunne imidlertid eksempelvis løses ved, at staten garanterer for lånet, hvilket er kendt fra andre områder. Det er naturligvis i orden, at den foreslåede ordning tilsigter at have et socialt element, men man kan undre sig over, at ordningen alene kigger på selve investeringsudgiften, og kun i mindre grad fokuserer på de løbende omkostninger for den enkelte forbruger. Samlet set er abonnementsløsningen som oftest dyrere end et køb, og der findes på markedet allerede rig mulighed for at tilkøbe sig til

forlængede garantier, der giver samme sikkerhed i forhold til uforudsete udgifter. Dette forhold taler igen for, at tilskuddet til udfasning af oliefyr bør tilbydes alle, uanset om der købes kontant, leases eller aftales en varmepumpe på abonnement.

Forslaget lægger op til at allokere 80 mio. kr. over en periode på 4 år. Der skal i lighed med den eksisterende ordning opstilles en række kriterier for at byde ind, men da disse krav til både kapital, kompetence og installationskapacitet ikke forventes løftet af ret mange aktører, ser vi en risiko for, at ordningen får et utilsigtet konkurrenceforvridende element, og dermed gør det meget svært for almindelige installatører at tage del i den grønne omstilling. Det er endnu et element, der taler for, at der gives helt identiske tilskud til køb af varmepumper. Efter vor opfattelse er det således uforståeligt, at offentlig støtte på den måde favoriserer én bestemt måde at drive forretning på.

Det er vores opfattelse, at begrundelserne for at fortsætte med en abonnementsordning er baseret på manglende konkret viden om varmepumpemarkedet, og at beslutningerne træffes baseret på forhold, der var mere aktuelle for 3-5 år siden end tilfældet er i dag. Disse forhold blev taget op på interessentmødet om ordningen i Energistyrelsen 26. november 2019. Desværre blev disse input ikke kommenteret, og det fremstod mere, som om man ikke havde gjort sig fuldstændig klart, hvad strategien for støtteordningen er – udover at skulle fremme udskiftning af de sidste oliefyr til en varmepumpe. Er det for at fremme nye forretningsmodeller? Er det for at skabe et større grundlag for finansiering? Eller er det for at støtte en mere eller mindre ubegrundet frygt for uforudsete udgifter for den enkelte, der skyldes en generel lille eller til tider helt manglende viden om moderne varmepumper? Moderne tredjeparts testede varmepumper leverer ved den rigtige installation den besparelse, som der er lovet. Det mener vi, er et godt argument for, at en tilskudsordning til varmepumper på abonnement skal kunne tilgå såvel varmepumper på abonnement, som kunder der ønsker at købe varmepumpen selv.

Varmepumpeindustrien opfordrer derfor helt overordnet til at anvende midlerne, så de generelt understøtter udbredelsen af varmepumper. Det kunne også mere hensigtsmæssigt være gennem øget vejledning til slutbrugerne eller gennem en egentlig informationskampagne, på linje med hvad Energistyrelsen allerede har iværksat overfor nye boligejere.

Erfaringerne fra den tidligere skrotningsordning i energiaften i 2009 viste sig ikke at komme til at virke efter hensigten. Erfaringerne fra abonnementsordningen har hidtil heller ikke vist sig at virke efter hensigten. Det er synd for varmepumpeteknologien, som absolut lever op til både Danmarks miljø- og klimamålsætninger og moderne menneskers ønsker om opvarmning og komfort i deres boliger. Det er således vores håb, at en tilskudsordning under alle omstændigheder udvides til at gælde for alle forbrugere uanset måden, de vælger at anskaffe deres varmepumpe på.

Venlig hilsen
Varmepumpeindustrien i Danmark
p.f.v.

Torben Andersen (formand)
Lars Abel (sekretariatschef).

Varmepumpeindustrien i Danmark

Mobil: +45 4030 3075

www.varmepumpeindustrien.dk